

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
COMMUNITY ORGANIZATIONS
DEVELOPMENT INSTITUTE

แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี
ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ปี พ.ศ. 2568 - 2570

โครงการจ้างจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล
เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการดำเนินงานสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล
(CODI Digital Transformation)

เสนอ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

โดย

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	2
1.1	บทสรุปผู้บริหาร	2
บทที่ 2	นโยบายที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการดิจิทัล	4
2.1	วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถาบัน	4
2.2	ยุทธศาสตร์ แผนงาน แผนพัฒนา นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านดิจิทัล	4
2.3	พระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3	แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ปี พ.ศ. 2568 - 2570	78
3.1	แนวคิดในการพัฒนา	78
3.2	โครงการที่เสนอตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี พ.ศ. 2568 - 2570	88

บทที่ 1 บทนำ

1.1 บทสรุปผู้บริหาร

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. มีภารกิจหลักในการสนับสนุนและพัฒนาองค์กรชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยภายใต้ภารกิจ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ ภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกรอบทิศทางสำคัญตามนโยบายระดับประเทศ อันได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พร้อมทั้งนโยบายระดับสากลตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ของสหประชาชาติ ในการพัฒนาและแก้ปัญหาในประเด็นการพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ

ตามที่แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับภาครัฐไทยสู่เป้าหมายการให้บริการที่ตอบสนองประชาชนเป็นหลัก และลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อเพิ่มความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจ การสร้างความโปร่งใส ที่เน้นการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชน โดยไม่ต้องร้องขอตลอดจนการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้ พอช. สามารถดำเนินการได้ตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ และเพื่อขับเคลื่อนงานของสถาบันฯ และขบวนองค์กรชุมชนสอดคล้องและเป็นไปตามกรอบการพัฒนา

ทั้งในระดับประเทศและสากล จึงได้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568 - 2570) ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2566 – 2570) นโยบายประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (พ.ศ. 2566-2570) แผนพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (พ.ศ. 2566-2570) เครื่องมือการประเมินสถานะองค์การในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) ตลอดจนพระราชบัญญัติกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีดิจิทัล อันได้แก่ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารภาครัฐ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติ การปฏิปัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ซึ่งจะเป็นกรอบแนวทางและการกำหนดทิศทางที่สำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของ พอช.

แผนปฏิบัติการดิจิทัลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568 - 2570) ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของ พอช. ซึ่งเป็นส่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถาบัน ยุทธศาสตร์ แผนงาน แผนพัฒนา นโยบาย แนวปฏิบัติด้านดิจิทัล พระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง แนวคิดการพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณ

แผนภาพเพื่อเชื่อมโยงโครงการที่ได้จากแผนปฏิบัติการดิจิทัล เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของโครงการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Organization)

	-1- (Digital Community)	-2- (Digital Robust Governance)	-3- (Digital Modernize Infrastructure)	-4- (Digital Literacy)
-2568-	<p>โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>[PMS & Area InterOp] การบริหารจัดการโครงการและบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง</p>	<p>[Governance & PDPA] การพัฒนาแพลตฟอร์มธรรมาภิบาลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล</p>	<p>[Digital Trusted Services & Infrastructure 1] การพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน</p>	<p>โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัล</p> <p>[Digital & AI Competency] การฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช.</p>
-2569-	<p>โครงการระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร</p> <p>[CODI HRM/ERP] การระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร</p>			<p>โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัล</p> <p>[Digital Literacy] การฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช.</p>
	<p>โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>[CODI WEBSITE] การปรับปรุงเว็บไซต์ พอช. และหน่วยงานภายใน</p> <p>[GIS] การพัฒนาสารสนเทศภูมิศาสตร์</p> <p>[AI Assistant] การพัฒนาระบบผู้ช่วยนักวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการบริหารองค์กรชุมชนท้องถิ่น</p>		<p>[Digital Trusted Services & Infrastructure 2] การพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน</p>	
-2570-	<p>โครงการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง</p> <p>[CODI e-Audit] การพัฒนากระบวนการประเมินและตรวจสอบภายใน</p>	<p>[Social Scoring] การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการประเมินชุมชน</p>	<p>[Digital Trusted Services & Infrastructure 3] การพัฒนาบริการดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน</p>	<p>[KM with AI] การบริหารจัดการองค์ความรู้ร่วมกับ AI</p>
				<p>โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัล</p> <p>[AI Literacy] การฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช.</p>

บทที่ 2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการดิจิทัล

2.1 วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถาบัน

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรของประชาชน ที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งของสังคมจากฐานราก ด้วยพลังองค์กรชุมชน และประชาสังคม

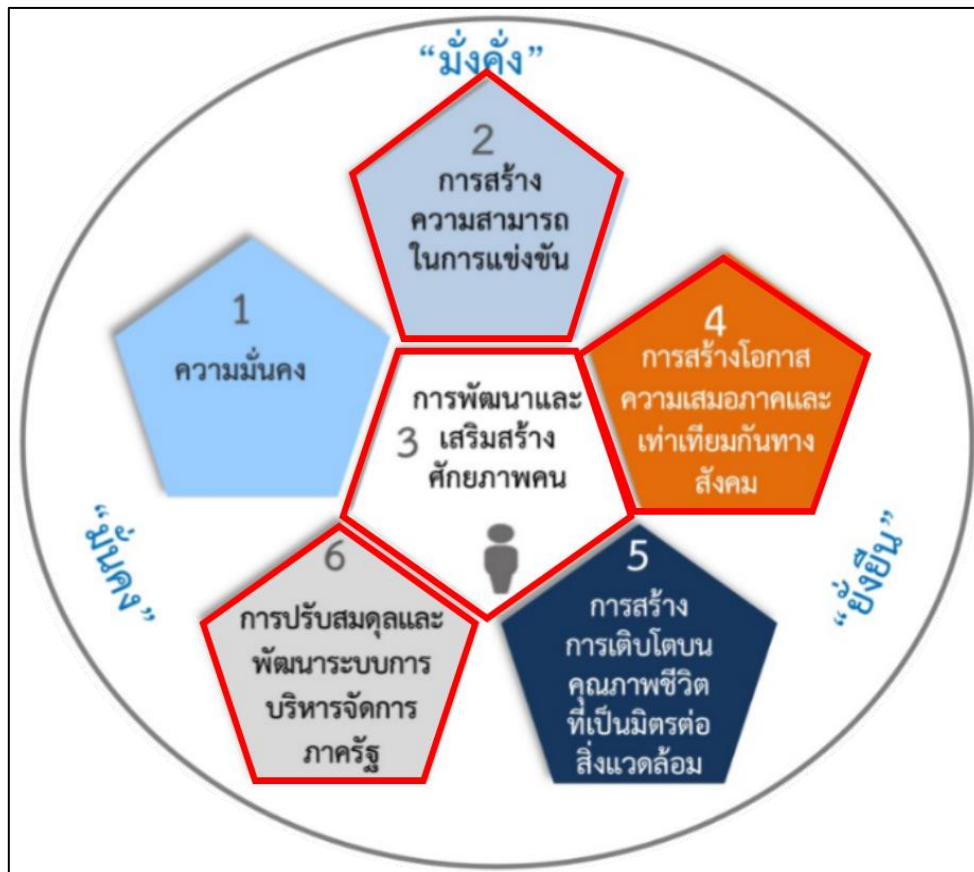
พันธกิจ

1. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน ทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และหลักการพัฒนาที่สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม
2. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน
3. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือ เพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุน และการให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือองค์กรชุมชน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

2.2 ยุทธศาสตร์ แผนงาน แผนพัฒนา นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านดิจิทัล

2.2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นแนวนโยบายการพัฒนาประเทศตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดิน ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งมุ่งเน้นยกระดับศักยภาพของประเทศในทุกภาคส่วน พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติซึ่งมีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ทั้งหมด 6 ด้าน ดังรูป

รูปที่ 1 กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

(ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

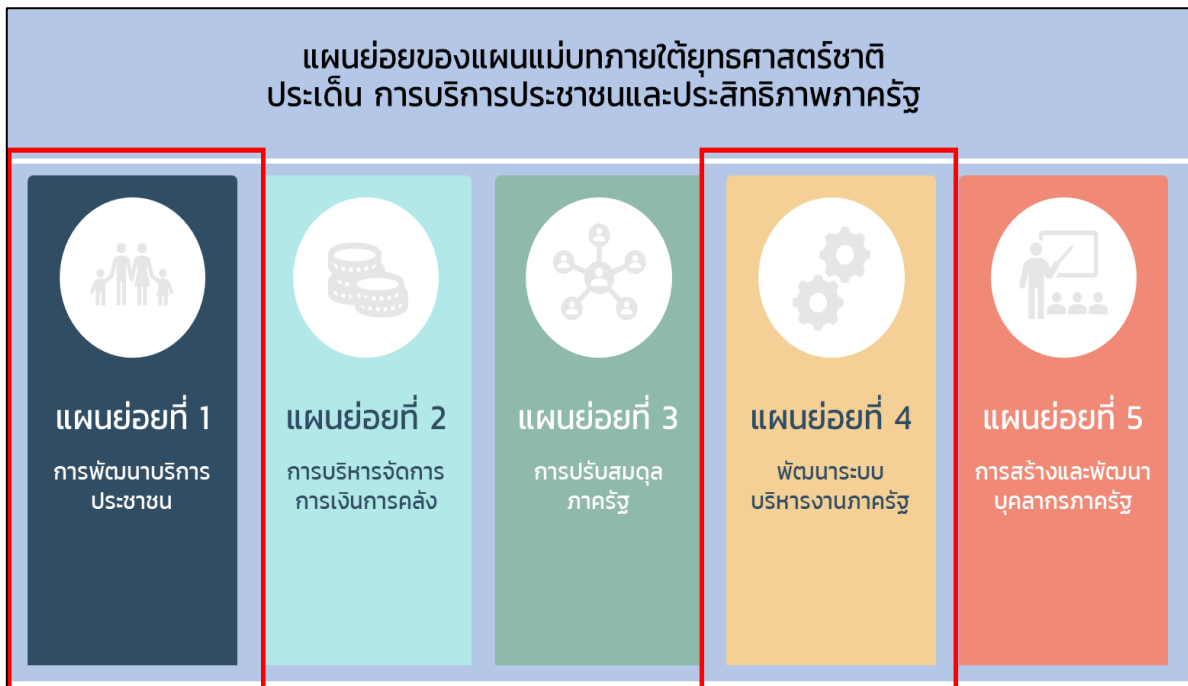
โดยมีกรอบยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และภารกิจหลักของสถาบันฯ คือ

2.2.1.1 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม กล่าวถึงการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมได้มุ่งเน้นการสร้างความเท่าเทียม และความเสมอภาคของสังคม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติโดยการเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศ ในทุกระดับ ซึ่งเป็นการพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง

2.2.1.2 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กล่าวถึงการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้มาตรฐานสากล

2.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐให้มีความทันสมัย ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพของภาครัฐให้เกิดความเชื่อมโยงและบูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ผ่านการกำหนดความสัมพันธ์ในเชิงภารกิจตามยุทธศาสตร์ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น เพื่อให้การทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่เกิดความเข้มแข็ง ไม่ซ้ำซ้อน ชัดเจนภายใต้ขนาดของรัฐที่เหมาะสม โดยประกอบด้วยแผนย่อย ดังรูป

รูปที่ 2 แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (20) ประเด็น การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ. 2561 – 2580) กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

โดยพบว่าแผนย่อยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันฯ มีดังนี้

2.2.2.1 แผนย่อยที่ 1 การพัฒนาบริการประชาชน กล่าวถึงเป้าหมายสำคัญของการบริการภาครัฐ คือ ภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ

2) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

3) ปรับวิธีการทำงานจากการทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด เป็นการให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และเปลี่ยนจากการทำงานด้วยมือ เป็นการทำงานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด

2.2.2.2 แผนย่อยที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ กล่าวถึงการพัฒนาให้ภาครัฐมีระบบบริหารงานที่ทันสมัยสอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งาน และการพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการการให้บริการ

2) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมสะดวกพร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีจุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีความมุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทัน่วงที่การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของการพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

(ที่มาภาพ: <https://thaipublica.org/>)

โดยพบว่า มี 2 จาก 13 หมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และภารกิจหลักของสถาบันฯ คือ

2.2.3.1 หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม กล่าวถึงการมุ่งตอบสนองการมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยการสนับสนุนให้กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสได้มีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น รวมทั้งการพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ ในด้านการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงในชีวิต และสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ โดยการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

2.2.3.2 หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน กล่าวถึงการมุ่งตอบสนองการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการประกอบด้วย

- 1) พัฒนาการ ให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก ประหยัด แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ โดยพัฒนาคุณภาพการให้บริการและเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วม
- 2) ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ
- 3) ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ และสร้างระบบบริหารจัดการ

4) การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัลและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

2.2.4 ยุทธศาสตร์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2566 – 2570)

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2566 – 2570 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นผู้นำและผลักดันการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0” ซึ่งยุทธศาสตร์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2566 – 2570 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับบทบาท และภารกิจหลักของสถาบันฯ ดังนี้

2.2.4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ด้วยระบบนิเวศ โครงสร้างพื้นฐาน และนวัตกรรมดิจิทัล กล่าวถึงการมีระบบนิเวศ โครงสร้างพื้นฐาน และนวัตกรรมดิจิทัล ที่พร้อมเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

2.2.4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างสังคมแห่งอนาคตและลดความเหลื่อมล้ำด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กล่าวถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนจากการใช้ประโยชน์และรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล

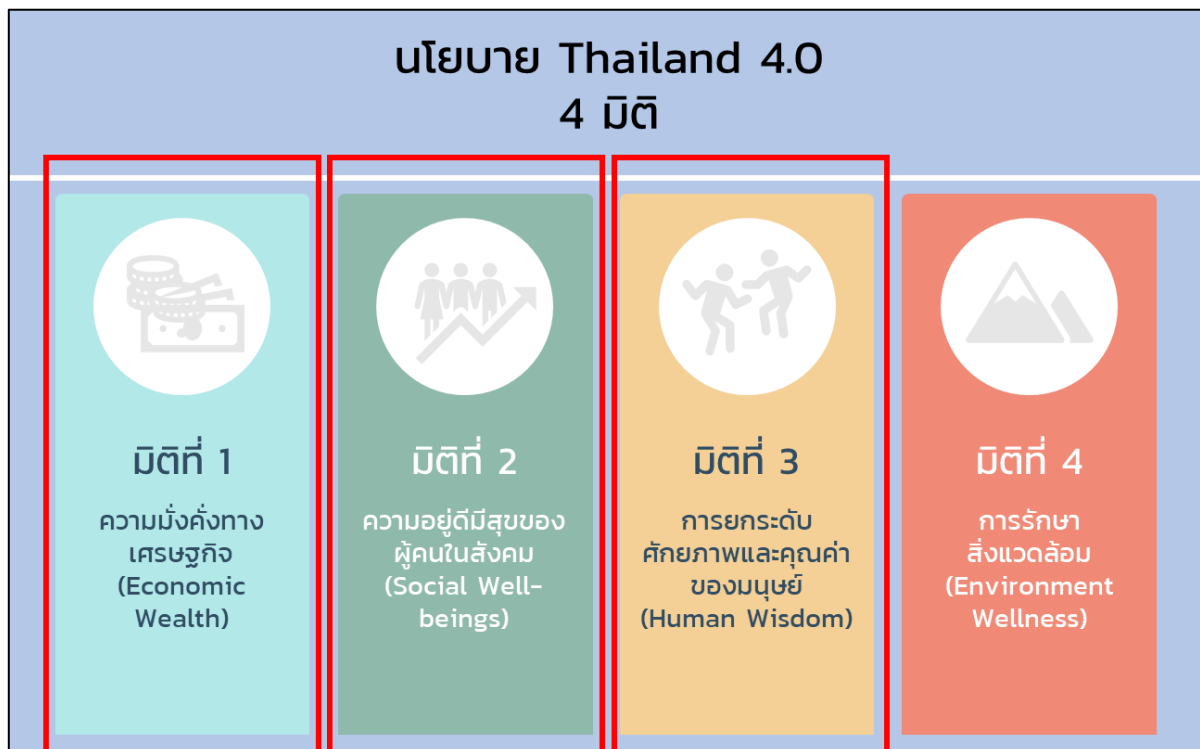
2.2.4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการให้บริการประชาชน ภาคเอกชนและภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล กล่าวถึงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในการให้บริการประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐที่มีคุณภาพและตรงตามมาตรฐานสากล

2.2.4.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล กล่าวถึงการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม

2.2.4.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กล่าวถึงการสร้างความเชื่อมั่นแก่ทุกภาคส่วนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.5 นโยบายประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0)

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจมาหลายครั้ง โดยเริ่มจาก “Thailand 1.0” ที่เน้นภาคเกษตรกรรม ไปสู่ “Thailand 2.0” ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา โดยใช้ประโยชน์จากค่าจ้าง แรงงานราคาถูกและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มุ่งเน้นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เป็นสำคัญจากนั้นประเทศไทยได้ก้าวสู่ “Thailand 3.0” ในปัจจุบัน ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อให้มาใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปตลาดโลก อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะทำให้ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่เติบโตเพิ่มขึ้นแต่ก็ต้องเผชิญกับการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ความเหลื่อมล้ำของ ความมั่งคั่ง และความไม่สมดุลในการพัฒนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นประเด็นท้าทายของประเทศไทยในปัจจุบันนำไปสู่การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อก้าวข้าม “Thailand 3.0” ไปสู่ “Thailand 4.0” นโยบายประเทศไทย 4.0 ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจมาสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า (Value-Based Economy) เพื่อพาประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักความเหลื่อมล้ำทางสังคม และกับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา โดยมีการปรับเปลี่ยนประกอบด้วย 4 มิติ ดังรูป

รูปที่ 4 มิติในนโยบายประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0)

โดยพบว่ามิติที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และภารกิจหลักของสถาบันฯ มีดังนี้

2.2.5.1 มิติที่ 1 ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth) กล่าวถึงการมุ่งเน้นขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ และเปลี่ยนจากเน้นภาคการผลิตสินค้ามาสู่ภาคบริการมากขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ

2.2.5.2 มิติที่ 2 ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม (Social Well-beings) กล่าวถึงการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นในสังคมไทยและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศไทย โดยส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับประชาชนเพื่อสร้างรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการสร้างสวัสดิการทางสังคมภายใน 20 ปี

2.2.5.3 มิติที่ 3 การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพ การพัฒนามาตรฐานของเด็กไทย ยกย่องคุณภาพของแรงงานให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาของประเทศ

2.2.6 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (พ.ศ. 2566-2570)

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 เป็นการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและการให้บริการภาครัฐของประเทศไทยโดยมีวิสัยทัศน์ คือ “บริการภาครัฐสะดวก โปร่งใส ทันสมัย ตอบโจทย์ประชาชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่ตอบสนองประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และดำเนินการอย่างโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลประชาชนเชื่อถือและมีส่วนร่วม รวมถึงภาครัฐที่ปรับตัวทันสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยประกอบด้วยยุทธศาสตร์ทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ดังรูป

รูปที่ 5 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 (ที่มา: dga.or.th)

โดยพบว่ามีสาระสำคัญจาก 4 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันฯ ดังนี้

2.2.6.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และขยายสู่หน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น กล่าวถึงการมุ่งเน้นดำเนินการจัดทำข้อมูลตามกรอบ ธรรมนูญข้อมูลของรัฐบาล การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง การมีกระบวนการทำงานที่เป็นดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ เทคโนโลยีและบริการกลางที่มีมาตรฐานสำหรับการให้บริการของรัฐ และการให้บุคลากรของรัฐได้รับการอบรมและมีทักษะด้านดิจิทัลอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันฯ ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- 2) พัฒนาข้อมูลตามหลักธรรมนูญข้อมูล การบูรณาการข้อมูล และส่งเสริมการใช้งานข้อมูล Big Data เพื่อจัดทำนโยบาย
- 3) พัฒนาแพลตฟอร์มกลางและโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง (Seamless)
- 4) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับกระบวนการทำงานที่ซ้ำ และการลดกระบวนการด้านเอกสารต่าง ๆ ที่สามารถใช้ข้อมูลดิจิทัลแทน เพื่อให้มีการขอข้อมูลจากประชาชนเพียงครั้งเดียว
- 5) การยกระดับทักษะด้านดิจิทัล และวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ

2.2.6.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาบริการที่สะดวกและเข้าถึงง่าย กล่าวถึงการมุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ได้อย่างครบถ้วน ณ จุดเดียว (One-Stop-Service) และให้ประชาชนทุกกลุ่มทั่วประเทศสามารถเข้าถึงและใช้บริการดิจิทัลภาครัฐได้ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันฯ ดังนี้

- 1) พัฒนาและปรับปรุงบริการภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ (Online Service) โดยยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Centric) ที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงและใช้ได้ง่าย (Equality)
- 2) พัฒนาการให้บริการดิจิทัลครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One-Stop-Service)
- 3) สร้างแพลตฟอร์มการจัดบริการแบบบูรณาการและบริการดิจิทัลภาครัฐ
- 4) พัฒนาบริการที่เฉพาะเจาะจงรายบุคคล (Personalized Service Delivery)

โดยไม่ต้องร้องขอ

2.2.6.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มและอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ กล่าวถึงการมุ่งเน้นให้ผู้ประกอบการได้รับความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการดิจิทัลของภาครัฐ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันฯ คือ สนับสนุนให้พัฒนาบริการออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกรรมดิจิทัลและครอบคลุมการพัฒนาธุรกิจตลอดห่วงโซ่มูลค่า (End-to-End Service Platform)

2.2.6.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ กล่าวถึงการมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภาครัฐ ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ผ่านช่องทางที่หลากหลาย และการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะโดยประชาชนไม่ต้องร้องขอ โดยที่ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันฯ ดังนี้

1) พัฒนากลไกการตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเชื่อมโยงฐานข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างเข้ากับหน่วยงานตรวจสอบและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) จัดให้มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ และส่งเสริมการนำความเห็นประชาชนไปสู่การพัฒนาบริการจริงรายพื้นที่ (Strong from the Bottom)

3) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ โดยประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้

2.2.7 แผนพัฒนาบุคลากรภาครัฐของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA)

การพัฒนาาระบบสนับสนุนการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ โดยระบบสามารถแนะนำหลักสูตรสำหรับข้าราชการที่ต้องการพัฒนาทักษะสมรรถนะด้านดิจิทัล และเป็นเครื่องมือในการช่วยวิเคราะห์หลักสูตรการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลภาครัฐ จากเครือข่ายพันธมิตรผู้พัฒนาหลักสูตรอบรมทักษะดิจิทัลให้หลักสูตรมีมาตรฐานด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับชุดทักษะดิจิทัลและแนวทางในการพัฒนาทักษะความสามารถทางดิจิทัล สร้างการเรียนรู้ในมิติต่าง ๆ เพื่อรองรับภารกิจเตรียมความพร้อมการเข้าสู่มาตรฐานสมรรถนะดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐต่อไป สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร. จึงได้จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลภาครัฐหรือ Thailand Digital Government Academy (TDGA) เพื่อดำเนินภารกิจส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการวิชาการ จัดอบรมเพื่อยกระดับทักษะความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านรัฐบาลดิจิทัลให้มีความพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และเพื่อสร้างการเรียนรู้ในมิติต่าง ๆ เพื่อรองรับภารกิจเตรียมความพร้อมข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเข้าสู่มาตรฐานสมรรถนะดิจิทัล โดยการส่งเสริมให้ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐพัฒนาทักษะความสามารถสมรรถนะดิจิทัล 5 มิติการเรียนรู้ใน 7 กลุ่มทักษะความสามารถดิจิทัล ดังนี้

2.2.7.1 มิติที่ 1 รู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยีเป็น

ประกอบด้วย 1 กลุ่มทักษะ ได้แก่ กลุ่มทักษะด้านความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy Skill Set)

2.2.7.2 มิติที่ 2 เข้าใจนโยบาย กฎหมาย และมาตรฐาน

ประกอบด้วย 1 กลุ่มทักษะ ได้แก่ กลุ่มทักษะด้านการควบคุมกำกับ และการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย และมาตรฐานการจัดการด้านดิจิทัล (Digital Governance, Standard and Compliance Skill Set)

2.2.7.3 มิติที่ 3 ใช้ดิจิทัลเพื่อการประยุกต์และพัฒนา

ประกอบด้วย 2 กลุ่มทักษะ ได้แก่ กลุ่มทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร (Digital Technology Skill Set) และกลุ่มทักษะด้านการออกแบบกระบวนการและการให้บริการ ด้วยระบบดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพงานภาครัฐ (Digital Process and Service Design Skill Set)

2.2.7.4 มิติที่ 4 ใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผน บริหารจัดการ และนำองค์กร

ประกอบด้วย 2 กลุ่มทักษะ ได้แก่ กลุ่มทักษะด้านการจัดการโครงการและการบริหารกลยุทธ์ (Project and Strategic Management Skill Set) และกลุ่มทักษะด้านผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership Skill Set)

2.2.7.5 มิติที่ 5 ใช้ดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ประกอบด้วย 1 กลุ่มทักษะ ได้แก่ กลุ่มทักษะด้านการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล (Digital Transformation Skill Set)

2.2.8 แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (พ.ศ. 2566-2570)

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ได้จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ โดยมุ่งเน้นขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้าน Digital ID การพัฒนากฎหมาย/มาตรฐาน การส่งเสริมให้เกิดระบบบริการ (Adoption) ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้และมีทักษะทางด้านดิจิทัล เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางสังคม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจตลอดจนเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 จึงให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายด้านการเพิ่มมูลค่า Digital GDP ร้อยละ 30 และการยกอันดับความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันทางดิจิทัลไม่น้อยกว่าอันดับที่ 30 ในปี พ.ศ. 2570 โดยจากเป้าหมายและจุดมุ่งเน้นที่ชัดเจน นำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ ดังรูป

รูปที่ 6 แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570

โดยพบว่ามีสาระสำคัญจาก 4 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และภารกิจหลักของสถาบันฯ ดังนี้

2.2.8.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนากลไกและสนับสนุนการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และ Ecosystem ที่จำเป็น เพื่อให้การทำธุรกรรมฯ สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่สำคัญของประเทศไทย เพื่อวางรากฐานให้การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล รวมไปถึงการให้บริการด้านดิจิทัลภายในประเทศไทยในอนาคตสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญอื่น ๆ เพื่อรองรับการใช้งานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งในบริบทภายในประเทศ และระหว่างประเทศ รวมไปถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มหรือแอปพลิเคชันจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลของภาคธุรกิจและภาคประชาชน โดยประกอบไปด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่

- 1) สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability
- 2) สร้างความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนความเชื่อมโยงหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเน้นการสร้าง impact ในวงกว้าง

2.2.8.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนามาตรฐานและหลักเกณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเท่าเทียม โดยมุ่งเน้นการปรับปรุง พัฒนา และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมไปถึงการให้บริการดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยกำกับดูแลให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และการให้บริการดิจิทัลเป็นไปตามมาตรฐานที่เหมาะสมในระดับนานาชาติขณะเดียวกันก็ลดอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานด้วยระบบดิจิทัล และการให้บริการดิจิทัลภายในประเทศไทย เพื่อเอื้อในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล โดยประกอบไปด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- 1) พัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาครัฐ และเอกชนที่ทัดเทียมสากล แข่งขันได้ และสร้างความยั่งยืน (Digital Sustainability)
- 2) ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสารทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย
- 3) ใช้ข้อมูลเชิงอนาคตหรือการวิจัยเพื่อสร้างแผนงานด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์ หรือทบทวนความเหมาะสมในอนาคต

2.2.8.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ (Adoption) โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกสำหรับการประยุกต์ใช้ และการน้อมรับเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้กับธุรกิจ ผ่านการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือเชิงเทคนิคแก่หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อขับเคลื่อนภาคธุรกิจซึ่งเป็นกลไกหลักที่จะช่วยยกระดับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital GDP) ของประเทศไทยให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังรวมถึงการส่งเสริมและให้แรงจูงใจแก่ธุรกิจบริการดิจิทัลของประเทศไทยเพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยประกอบไปด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- 1) ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้
- 2) สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

- 3) ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)

2.2.8.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัยทางดิจิทัลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยให้เติบโตไปอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างผู้ใช้งานที่มีความรู้และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังรวมถึงการสร้างกำลังแรงงานที่มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลเทียบเท่าสากล โดยมุ่งสนับสนุนและส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชากรทุกภาคส่วนให้ครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก วัยเรียน วัยสูงอายุ ประชากรในพื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล รวมไปถึงผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง โดยประกอบไปด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่

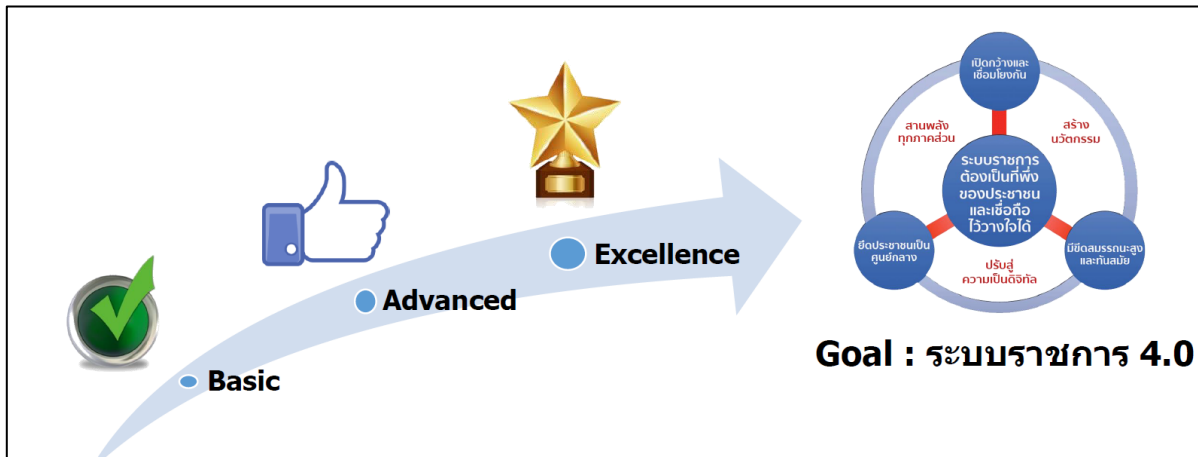
- 1) สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชน ให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม

- 2) ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เพียงพอตรงความต้องการ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

- 3) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนา

2.2.9 เครื่องมือการประเมินสถานะองค์กรในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)

PMQA 4.0 เป็นเครื่องมือการประเมินระบบการบริหารของส่วนราชการในเชิงบูรณาการ เพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 โดยสามารถแบ่งระดับการพัฒนาออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

รูปที่ 7 ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0

- 1) ระดับพื้นฐาน (Basic) มีผลประเมินเทียบเท่า 300 - 399 คะแนน
- 2) ระดับก้าวหน้า (Advance) มีผลประเมินเทียบเท่า 400 - 469 คะแนน
- 3) ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) มีผลประเมินเทียบเท่า 470 - 500 คะแนน

กรอบการประเมิน PMQA 4.0 มีทั้งหมด 7 หมวด (อิงตามเกณฑ์ PMQA ฉบับ พ.ศ. 2558) โดยหมวด 1 - 6 ซึ่งเป็นหมวดกระบวนการจะมีประเด็นในการพิจารณาหมวดละ 4 ประเด็น และหมวด 7 ซึ่งเป็นหมวดผลลัพธ์การดำเนินการมีประเด็นในการพิจารณา 6 ประเด็น รวมทั้งหมด 30 ประเด็นในการประเมิน แต่ละประเด็นจะมีการประเมินตามระดับการพัฒนาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ พื้นฐาน ก้าวหน้า และพัฒนาจนเกิดผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) หมวด 1 การนำองค์กร

เพื่อให้ระบบการนำองค์กรของส่วนราชการมุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลและสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กร โดยส่วนราชการกำหนดวิสัยทัศน์ และแผนยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การบรรลุพันธกิจและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลที่มีประสิทธิผลในเรื่องการป้องกันทุจริตและการสร้างความโปร่งใส สร้างสภาพแวดล้อมภายในที่มุ่งเน้นการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของส่วนราชการ ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการแก้ไขปัญหาพร้อมกับเครือข่าย ติดตามประเมินผลการดำเนินการของส่วนราชการและผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่องและทันการณ์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์

ตารางที่ 1 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 1 การนำองค์กร

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
1.1 ระบบการนำองค์กรที่สร้างความยั่งยืน	วิสัยทัศน์ / ยุทธศาสตร์ตอบสนองพันธกิจ	วิสัยทัศน์ / ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ	สร้างนวัตกรรม / วัฒนธรรม ที่มุ่งประโยชน์สุขประชาชน
1.2 ป้องกันทุจริตและสร้างความโปร่งใส	นโยบายการป้องกันทุจริต และระบบกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการกำกับ ติดตาม และรายงานผลต่อสาธารณะ	มีการประเมิน ปรับปรุง เพื่อสร้างต้นแบบด้านความโปร่งใส
1.3 การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ผ่านการสร้างการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก	สร้างสภาพแวดล้อมที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ผ่านการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายใน และการสร้างเครือข่ายภายนอก	การส่งเสริมให้เกิดการตั้งเป้าหมายท้าทาย และเกิดความร่วมมือ และนวัตกรรมของกระบวนการและการบริการ	สร้างนวัตกรรมเชิงนโยบายที่ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบสูง ที่สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน
1.4 คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและการมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์	ติดตามตัวชี้วัด และผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	การใช้กลไกการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล	ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการคาดการณ์ผลกระทบระยะสั้นและระยะยาวที่ส่งผลกระทบธุรกิจ สังคม สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

2) หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

เพื่อให้ส่วนราชการมีกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิผล รองรับการขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร และการรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับพันธกิจของส่วนราชการและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ มีแผนงานที่ขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วนมีการติดตามผลของการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์และการรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการแก้ไขปัญหาได้ทันที่

ตารางที่ 2 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
2.1 แผนยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความท้าทายและสร้างนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง	กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นระบบตอบสนองความต้องการของประชาชนและบรรลุพันธกิจส่วนราชการ	แผนยุทธศาสตร์ตอบสนองความท้าทายของส่วนราชการ มีการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต และรองรับการขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัล	แผนยุทธศาสตร์เพิ่มขีดความสามารถขององค์กร รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
2.2 เป้าหมายยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว สอดคล้องพันธกิจและยุทธศาสตร์ชาติ	กำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่ตอบสนองพันธกิจในระยะสั้น ระยะยาว และสร้างการเปลี่ยนแปลง	วิเคราะห์ผลกระทบของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อยุทธศาสตร์ประเทศ	การวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณะสุข สิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม
2.3 แผนงานขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วน	แผนครอบคลุมทุกส่วนชัดเจน มีการสื่อสารสู่การปฏิบัติ	แผนเน้นประสิทธิภาพ ทำน้อยได้มาก เปิดโอกาสให้สร้างนวัตกรรม และสร้างคุณค่าแก่ประชาชน	บูรณาการกับแผนงานด้านบุคลากร โดยมีการใช้ทรัพยากรการใช้ข้อมูลร่วมกัน

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
2.4 การติดตามผลการแก้ไขปัญหา และการรายงานผล	การติดตามรายงานผลและการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	การวิเคราะห์และคาดการณ์ และการปรับแผนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ คาดการณ์ ไปออกแบบและกำหนดนโยบายที่ตอบสนองได้ทันเวลา และมีประสิทธิภาพ

3) หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เพื่อให้ส่วนราชการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็วและเข้าถึงในทุกระดับ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมบริการที่สร้างความแตกต่างและตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม และความต้องการเฉพาะบุคคล ซึ่งสามารถออกแบบได้ (Personalized Service) โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์ สร้างนวัตกรรม ความพึงพอใจ และความผูกพันของประชาชนผู้รับบริการกับหน่วยงาน วางแผนเชิงรุก ในการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งปัจจุบันและอนาคต มีกระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียนที่รวดเร็วและสร้างสรรค์ โดยปฏิบัติงานบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการของประชาชน ส่งผลต่อความพึงพอใจ สร้างความร่วมมือของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตารางที่ 3 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
3.1 ระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อการบริการและการเข้าถึง	ใช้ข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการ ที่แตกต่าง	ใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ ค้นหา ความต้องการ และความคาดหวังใหม่	ใช้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อวางนโยบายเชิงรุกทั้งปัจจุบันและอนาคต
3.2 การประเมินความพึงพอใจ และความผูกพัน	การประเมินความพึงพอใจ และความผูกพันของกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก	วิเคราะห์ผลเพื่อตอบสนองความต้องการ และแก้ปัญหาเชิงรุก	บูรณาการกับฐานข้อมูลแหล่งอื่น เพื่อการวางแผนและการสร้างนวัตกรรม ในการให้บริการ
3.3 การสร้างนวัตกรรมการบริการ และตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม	การปรับปรุงบริการที่ตอบสนอง ความต้องการและความคาดหวังของกลุ่ม ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก	ปรับปรุงกระบวนการและสร้างนวัตกรรม ที่ตอบสนองความต้องการในภาพรวม และเฉพาะกลุ่ม	สร้างนวัตกรรมที่สามารถออกแบบ การให้บริการเฉพาะบุคคล
3.4 กระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียน ที่รวดเร็วและสร้างสรรค์	มีช่องทางเป็นมาตรฐานและกระบวนการ รับข้อร้องเรียนอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน	กระบวนการจัดการข้อร้องเรียนเชิงรุก รวดเร็ว ทันการณ์ จัดการได้ และต้องสร้างความพึงพอใจ	ตอบสนองข้อร้องเรียนและใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสารตอบสนองและสร้างความผูกพัน (Engaged Citizen)

4) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

เพื่อให้ส่วนราชการมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ มากำหนดตัววัดที่สามารถใช้ติดตามงานทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับยุทธศาสตร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพผลทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งการสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลสู่ผู้ใช้งานทั้งภายในและภายนอก วิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัด เพื่อการแก้ปัญหา และตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และเชิงรุก มีการใช้ความรู้ และสติปัญญาในการแก้ปัญหา เรียนรู้และมีเหตุผลในเชิงจริยธรรม มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ และระบบการทำงานที่ปรับเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบมีประสิทธิภาพ และใช้งานได้

ตารางที่ 4 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
4.1 การกำหนดตัววัดเพื่อการติดตามงานอย่างมีประสิทธิภาพ	การวางแผนและรวบรวมข้อมูลและตัววัดทุกระดับโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระบบจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย น่าเชื่อถือ พร้อมใช้ เข้าถึงง่าย	การจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ต้องร้องขอ
4.2 การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดในทุกระดับเพื่อการแก้ปัญหา	การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดเพื่อแก้ปัญหาในกระบวนการที่สำคัญ	เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขในเชิงนโยบายและการปรับยุทธศาสตร์	เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์เพื่อคาดการณ์และสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ
4.3 การใช้ความรู้และองค์ความรู้ของส่วนราชการในการแก้ปัญหา เรียนรู้และมีเหตุผล	การรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการเรียนรู้ พัฒนา และต่อยอด	วิเคราะห์เชื่อมโยงกับข้อมูลและองค์ความรู้จากภายนอกเพื่อแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรม	นำองค์ความรู้ไปใช้ปรับปรุงจนเกิดกระบวนการที่เป็นเลิศบรรลุยุทธศาสตร์ และการสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ประชาชน
4.4 การบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ และการปรับระบบการทำงานเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ	การจัดการข้อมูลและสารสนเทศตามมาตรฐานกำกับข้อมูล (Data Governance)	มีระบบความมั่นคงทางไซเบอร์ และการเตรียมพร้อมในภาวะฉุกเฉิน	เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลข้ามหน่วยงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

5) หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

เพื่อให้ส่วนราชการมีนโยบายและระบบการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่มีประสิทธิภาพตอบสนองยุทธศาสตร์ และสร้างแรงจูงใจ มีความคล่องตัว และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดี ก่อเกิดความร่วมมือ มีระบบการพัฒนาบุคลากร ให้ก้าวทันเทคโนโลยี มีทักษะในการแก้ไขปัญหา มีความรอบรู้ และมีจริยธรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาระหน้าที่และลักษณะงาน มีความคิดริเริ่มที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมและความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีสมรรถนะสูงโดยเน้นการบริการที่ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

ตารางที่ 5 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
5.1 ระบบการจัดการบุคลากรตอบสนองยุทธศาสตร์และสร้างแรงจูงใจ	การวางแผนกำลังคนตรงกับความต้องการ และเพื่อประโยชน์สูงสุดของระบบงานของราชการ	การจัดการด้านบุคลากรรองรับความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลงทักษะ หน้าที่ และลักษณะงาน	นโยบายการจัดการบริหารงานบุคคล และเกิดความคล่องตัวเพื่อให้เกิดผลงานที่มีสมรรถนะสูง High Performers
5.2 ระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพคล่องตัว และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์	สภาพแวดล้อมการทำงานปลอดภัย คล่องตัว สนับสนุนการทำงาน	สภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลที่พร้อมสนับสนุนการตัดสินใจ	สภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อให้เกิดสมรรถนะสูงร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก
5.3 การสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดีและความร่วมมือ	สร้างวัฒนธรรมที่เป็นมืออาชีพ เปิดโอกาสให้คิดริเริ่ม สร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบ	ค้นหาปัจจัยที่สร้างความผูกพัน ทุ่มเท มีผลการดำเนินงานที่ดี	สร้างวัฒนธรรมของความภูมิใจ และความเป็นเจ้าของให้แก่บุคลากร และสร้างสรรค์สู่การสร้างนวัตกรรม
5.4 ระบบการพัฒนาบุคลากร	พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมทักษะความรู้ในการทำงานรวมถึงด้านดิจิทัล	เพิ่มพูน สิ่งสมทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่สำคัญในสมรรถนะหลัก องค์กร	พัฒนาทักษะบุคลากร และผู้นำให้มี ความรอบรู้ ตัดสินใจ พร้อมตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อน และรองรับอนาคต

6) หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

เพื่อให้ส่วนราชการมีการบริหารจัดการกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบและนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ มีการสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิต กระบวนการ และการบริการ มีการลดต้นทุนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้มีขีดสมรรถนะสูงขึ้น บูรณาการกระบวนการเพื่อสร้างคุณค่าในการให้บริการแก่ประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ตารางที่ 6 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

ตัวชี้วัดย่อย	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
6.1 กระบวนการทำงานเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ	ออกแบบกระบวนการที่เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบทั้งภายในและงานที่ข้ามส่วนราชการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด	ติดตามควบคุมกระบวนการโดยใช้ตัวชี้วัดและเทคโนโลยีดิจิทัล	การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการกระบวนการและการบูรณาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
6.2 การสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิตกระบวนการ การบริการ	บริหารจัดการและปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน	สร้างนวัตกรรมการปรับปรุงกระบวนการหลัก สนับสนุนการบริการ และการสื่อสาร	นวัตกรรมของกระบวนการระดับองค์การ จนเกิดความเป็นเลิศ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและภาคธุรกิจ
6.3 การลดต้นทุนการใช้ทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขัน	วิเคราะห์ต้นทุน และลงทุนในทรัพยากรที่ใช้ในกระบวนการหลักและสนับสนุน	กำหนดนโยบายการลดต้นทุนใช้เทคโนโลยีและใช้ทรัพยากรร่วมกัน	ใช้ข้อมูลเทียบเคียงเพื่อสร้างนวัตกรรมลดต้นทุน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
6.4 การมุ่งเน้นประสิทธิผลทั้งองค์กรและผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ประเทศ	ติดตามควบคุมประสิทธิผลกระบวนการหลักและตัววัดเชิงยุทธศาสตร์	การเตรียมการเชิงรุกเพื่อลดผลกระทบจากความเสียหาย การเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับเหตุการณ์	บูรณาการกระบวนการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

7) หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

เพื่อให้หน่วยงานสามารถกำหนดตัววัดที่สำคัญซึ่งสอดคล้องการปฏิบัติการในหมวดกระบวนการทั้ง 6 หมวด สะท้อนความสามารถในการปรับสู่ระบบราชการ 4.0 และตอบสนองยุทธศาสตร์ ความสามารถในการบริหารจัดการกระบวนการ การแก้ไขปัญหา และการพัฒนา มีการตั้งเป้าหมายที่มีความท้าทาย มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลกับกระบวนการเพื่อหาแนวทางสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงองค์การทั้งในระดับปฏิบัติการ และในระดับองค์การ ที่ส่งผลให้ผลลัพธ์มีโอกาสบรรลุเป้าหมายดีขึ้น โดยส่วนราชการควรมีผลลัพธ์การดำเนินที่แสดงถึงการพัฒนาลู่การเป็นราชการ 4.0 ใน 6 มิติดังนี้

ตารางที่ 7 รายละเอียดตัวชี้วัดของหมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

มิติ	ระดับของการพัฒนาระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic) (ระบุตัววัดสำคัญ ตั้งค่าเป้าหมายท้าทาย มีความสัมพันธ์เชิงกระบวนการ ไม่เกินร้อยละ 5)	ระดับก้าวหน้า (Advance) (ผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายมากกว่า ร้อยละ 5 แต่ไม่เกินร้อยละ 10)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (ผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายเกินกว่า ร้อยละ 10)
7.1 การบรรลุผลลัพธ์ของตัวชี้วัด ด้านประสิทธิผลและการบรรลุพันธกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ตัววัดตามภารกิจหลัก / คำรับรองการปฏิบัติราชการ* - ผลการปรับปรุงการดำเนินการตามกฎหมาย - ตัววัดตามแผนยุทธศาสตร์ - การบรรลุนโยบายและแผนรัฐบาล / แผนบูรณาการกลุ่มจังหวัด 		
7.2 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด ด้านผู้รับบริการ และประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - ความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้าหลัก - การแก้ไขเรื่องร้องเรียน - เครือข่ายความร่วมมือ* (หน่วยนโยบาย) (ร้อยละความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม - ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของเครือข่าย) ** - นวัตกรรมการปรับปรุงการบริการ* (หน่วยบริการ) (ร้อยละของการให้บริการที่ปรับสู่ดิจิทัลเต็มรูปแบบ) ** 		

มิติ	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic) (ระบุตัววัดสำคัญ ตั้งค่าเป้าหมายท้าทาย มีความสัมพันธ์เชิงกระบวนการ ไม่เกินร้อยละ 5)	ระดับก้าวหน้า (Advance) (ผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายมากกว่า ร้อยละ 5 แต่ไม่เกินร้อยละ 10)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (ผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายเกินกว่า ร้อยละ 10)
7.3 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด ด้านบุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> - นวัตกรรมที่เกิดจากบุคลากร - การเรียนรู้และการพัฒนา* - ดัชนีการพัฒนาศมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากร (Digital Capability)** (ผลประเมินของ สพร.) - ความก้าวหน้าและการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่ง - ความผูกพันของบุคลากร 		
7.4 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด ด้านการเป็นต้นแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - รางวัลที่ได้รับจากภายนอก - รางวัลที่ได้รับจากจากหน่วยงานระดับกรม/ระดับกระทรวง - ผลการประเมินจากองค์การภายนอกในด้านต่าง ๆ - การนำ Best Practice ไปขยายผลภายในองค์การ - ตัววัดการจัดอันดับในระดับนานาชาติที่ดีขึ้น 		
7.5 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบการดำเนินการในภารกิจหลักที่สามารถวัดผลกระทบที่เกิดต่อ <ul style="list-style-type: none"> • ด้านเศรษฐกิจ • ด้านสาธารณสุข • ด้านสังคม • ด้านสิ่งแวดล้อม 		

มิติ	ระดับของการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0		
	ระดับพื้นฐาน (Basic) (ระบุตัววัดสำคัญ ตั้งค่าเป้าหมายท้าทาย มีความสัมพันธ์เชิงกระบวนการ ไม่เกินร้อยละ 5)	ระดับก้าวหน้า (Advance) (ผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายมากกว่า ร้อยละ 5 แต่ไม่เกินร้อยละ 10)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (ผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายเกินกว่า ร้อยละ 10)
	- การบรรลุผลตัววัดร่วม		
7.6 การบรรลุผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด ด้านประสิทธิผลการจัดการ กระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนที่ลดลงในภาพรวม - นวัตกรรมการปรับปรุงกระบวนการ* (ร้อยละของการปรับปรุงกระบวนการที่ใช้เทคโนโลยี)** - ประสิทธิภาพของกระบวนการ* (Open Data**, Digitized Data)** - ประสิทธิภาพการเตรียมพร้อมและบรรเทาผลกระทบด้านภัยพิบัติต่าง ๆ 		

2.2.10 แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชนผ่านการพัฒนาที่ชุมชนเป็นแกนหลัก (Community-Driven Development) โดยมีกรอบทิศทางการทำงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงนโยบายระดับสากลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ นอกจากนี้ สถาบันฯ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนในมิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันฯ เป็นไปตามกรอบการพัฒนาทั้งระดับประเทศและสากล แล้วยังสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 สถาบันฯ จึงได้ทบทวนแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนดังกล่าวจะเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายรัฐบาล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชนอย่างมีระบบและเป็นทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้การขับเคลื่อนงานของสถาบันฯ มีประสิทธิภาพและสามารถจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้อย่างเหมาะสม

2.2.10.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

วิสัยทัศน์ 2579 ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย

2.2.10.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน ทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และหลักการพัฒนาที่สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม
- 2) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน
- 3) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 4) ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

2.2.10.3 แผนปฏิบัติการ

โดยพบว่ามี 4 แผนปฏิบัติการ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

แผนปฏิบัติการที่ 1 : การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง

1) เป้าประสงค์

- 1.1) ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองบนพื้นฐานทุนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างสมดุล
- 1.2) ชุมชนผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2) ตัวชี้วัด

- 2.1) ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเองอย่างมั่นคงและสมดุล
- 2.2) แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมีการสังเคราะห์เป็นนโยบายสู่การพัฒนาในระดับจังหวัด
- 2.3) ตำบล / เมืองมีระบบเศรษฐกิจและการช่วยเหลือทางสังคมในการดูแลสมาชิกในชุมชน
- 2.4) ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งในการจัดการตนเอง
- 2.5) คริวเรือนผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
 - การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย “บ้านมั่นคง”
 - การซ่อมแซม ปรับปรุงที่อยู่อาศัย “บ้านพอเพียง”
 - การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเปรมประชากร
 - การพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีภัยพิบัติ ไฟไหม้ ไล่อื้อ

3) แนวทางพัฒนา

- 3.1) สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชื่อมโยงกับหน่วยงาน / ภาครีพัฒนาในพื้นที่อย่างบูรณาการ
- 3.2) ยกกระดับพื้นที่ปฏิบัติการสู่พื้นที่รูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- 3.3) พัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการ
- 3.4) พัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท
- 3.5) พัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการที่ 2 : การสานพลังความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นและภาคี เครือข่ายพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและนโยบาย

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่ชุมชนเข้มแข็ง
 - 1.2) องค์กรชุมชนและเครือข่ายภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งในการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบในพื้นที่
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) ความร่วมมือและแผนปฏิบัติการร่วมกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.2) ตำบล / เมืองที่เครือข่ายภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบในพื้นที่
- 3) แนวทางพัฒนา
 - 3.1) พัฒนากลไกความร่วมมือ
 - 3.2) พัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนเป็นกลไกในการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ

แผนปฏิบัติการที่ 3 : การพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้นำ คน และขบวนองค์กรชุมชน

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) ผู้นำชุมชนมีศักยภาพสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมยุคใหม่
 - 1.2) องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนสู่การพึ่งพาตนเอง
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) ผู้นำและคนรุ่นใหม่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 2.2) สภาพองค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.3) กองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการจัดสวัสดิการดูแลสมาชิกในชุมชนทุกช่วงวัย
 - 2.4) กองทุนสวัสดิการชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดี
 - 2.5) องค์กรผู้ใช้นเชื่อมีระบบการบริหารจัดการที่ดี
 - 2.6) ร้อยละของสินเชื่อที่มีปัญหา (NPL) ต่ำกว่าร้อยละทั้งหมด

3) แนวทางพัฒนา

- 3.1) พัฒนาผู้นำ และคนรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
- 3.2) เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรชุมชนและขบวนองค์กรชุมชน
 - สภาองค์กรชุมชนเป็นการพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจ
 - สวัสดิการชุมชน เป็นการสร้างหลักประกันทางสังคมและความมั่นคงในชีวิตของคนในชุมชน
 - องค์กรการเงิน / องค์กรผู้ใช้สินเชื่อ / กลุ่มออมทรัพย์ / สหกรณ์ เสริมสร้างและสนับสนุนองค์กรการเงินให้มีระบบการบริหารที่ดี

แผนปฏิบัติการที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

1) เป้าประสงค์

- 1.1) พอช. เป็นหน่วยงานกลางขององค์กรชุมชนและประชาสังคมในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- 1.2) บุคลากรมีสมรรถนะสูง สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมสู่การบริหารจัดการในยุคดิจิทัล

2) ตัวชี้วัด

- 2.1) ระบบงานและการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) และการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) นำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน 14 ระบบสารสนเทศ/ นวัตกรรม
- 2.2) องค์กรชุมชนและภาคประชาสังคมมีองค์ความรู้/นวัตกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่สาธารณะ
- 2.3) ระดับคุณภาพในการดำเนินงานของสถาบัน ตามกรอบการประเมินองค์การมหาชน (ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ศักยภาพ การกำกับดูแล)
- 2.4) ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบันฯ (ITA)
- 2.5) ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการในคุณภาพการสนับสนุนของสถาบันฯ
- 2.6) บุคลากรได้รับการพัฒนาและมีค่าคะแนนสมรรถนะไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3) แนวทางพัฒนา

- 3.1) ยกระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศสู่องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสื่อสารเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง
- 3.2) ส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

- สร้างองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการจัดทำชุดองค์ความรู้ที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง
- 3.3) ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคใหม่
- 3.4) บริหารการเงินและเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ
- 3.5) บริหารและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

2.2.11 แผนพัฒนาวิจัยนวัตกรรมชุมชนจัดการความรู้และการสื่อสาร ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

เป้าหมายสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาวิจัยนวัตกรรมชุมชนจัดการความรู้และการสื่อสาร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นทิศทางการขับเคลื่อนงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรมชุมชน การจัดการความรู้และการสื่อสารของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและขบวนองค์กรชุมชน ในการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันฯ ให้บรรลุเป้าหมายภายใต้วิสัยทัศน์ “2579 ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย” โดยมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมต่อการจัดการความรู้ การพัฒนานวัตกรรมชุมชน และการสื่อสารร่วมกันในทุกฝ่าย การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและขบวนองค์กรชุมชนเพื่อขยายผลองค์ความรู้ที่มีอยู่ในพื้นที่ปฏิบัติการทั่วประเทศไทย ยกกระดับพื้นที่รูปธรรมพัฒนาสู่การสื่อสารและผลักดันนโยบายสาธารณะของภาคประชาสังคม ขบวนชุมชนและองค์กรชุมชน

2.2.11.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

พอช. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านงานพัฒนาชุมชน ส่งเสริมนวัตกรรมชุมชนและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

2.2.11.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) พัฒนาระบบการจัดการความรู้และนวัตกรรมชุมชนขององค์กรและขบวนชุมชน
- 2) พัฒนาระบบการสื่อสารขององค์กรและขบวนชุมชนสู่นโยบายสาธารณะ
- 3) พัฒนาและยกระดับความร่วมมือกับเครือข่ายภาคีวิชาการ ภาคีการสื่อสารและขบวนชุมชน

2.2.11.3 แผนปฏิบัติการ

โดยพบว่ามี 4 แผนปฏิบัติการ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

แผนปฏิบัติการที่ 1 : การพัฒนาระบบการจัดการความรู้และการสื่อสาร

1) เป้าประสงค์

- 1.1) พอช. มีระบบการจัดการความรู้และสื่อสารที่ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งอย่างมีส่วนร่วม
- 1.2) พอช. มีระบบการจัดการความรู้และสื่อสารที่เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 1.3) พอช. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีวัฒนธรรมองค์กรในการใช้ระบบการจัดการความรู้และสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

2) ตัวชี้วัด

- 2.1) เกิดระบบ / Platform / รูปแบบ / กลไกการจัดการความรู้และสื่อสารที่หลากหลาย (Online & Offline)
- 2.2) องค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายสามารถเข้าถึงข้อมูล องค์กรความรู้และมีการใช้ข้อมูลความรู้
- 2.3) บุคลากรมีวัฒนธรรมการใช้ระบบการจัดการความรู้ในการทำงาน

3) กลยุทธ์

- 3.1) การพัฒนาระบบ / platform / รูปแบบ / กลไก การจัดเก็บข้อมูลองค์ความรู้และการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วม
- 3.2) ส่งเสริมการสร้างระบบการใช้ข้อมูล งานวิชาการ องค์กรความรู้ให้เป็นมาตรฐาน / วัฒนธรรมในการดำเนินงานของบุคลากร

แผนปฏิบัติการที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและขบวนองค์กรชุมชน เพื่อขยายภาคีเครือข่าย

1) เป้าประสงค์

- 1.1) บุคลากรและขบวนองค์กรชุมชนมีความรู้ความสามารถด้านการจัดการความรู้และการสื่อสาร สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.2) พอช. เป็นพื้นที่กลางด้านการพัฒนางานวิชาการและการสื่อสารของขบวนชุมชน
- 1.3) พอช. เป็นศูนย์รวมเครือข่ายส่งเสริมและถอดองค์ความรู้งานพัฒนา และยกระดับพื้นที่รูปธรรมสู่การเผยแพร่เพื่อขยายผลร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมกับภาคีวิชาการ ประชาสังคม นักพัฒนาในพื้นที่ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) บุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 ต่อปี ของจำนวนบุคลากร
 - 2.2) ขบวนการองค์กรชุมชน ผู้นำองค์กรชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ ไม่น้อยกว่า 500 คนต่อปี
 - 2.3) เกิดรูปธรรมจากแผนความร่วมมือระหว่างชุมชนหน่วยงานภาคีวิชาการ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยงานต่อปี
- 3) กลยุทธ์
 - 3.1) ส่งเสริมทักษะ เครื่องมือในการจัดการความรู้ให้กับบุคลากร และขบวนการองค์กรชุมชน
 - 3.2) ผลักดันให้นำระบบการจัดการความรู้ให้เป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของบุคลากร
 - 3.3) การส่งเสริมให้เกิดกลไกร่วมกับภาคีวิชาการ ภาคีนักวิจัย ขบวนการองค์กรชุมชนและหน่วยวิจัยในระดับพื้นที่ รวมไปถึงประชาสังคม / นักพัฒนาในพื้นที่ / ผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมส่งเสริมและถอดองค์ความรู้งานพัฒนาและยกระดับพื้นที่รูปธรรมสู่การเผยแพร่เพื่อขยายผลอย่างมีส่วนร่วม
 - 3.4) ส่งเสริมระบบการพัฒนานักจัดการความรู้และสื่อสารชุมชนในระดับพื้นที่เพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลและสื่อสารรูปธรรมจากพื้นที่

แผนปฏิบัติการที่ 3 : การพัฒนาองค์ความรู้และงานวิจัยสู่นวัตกรรมชุมชน

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) ยกระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศสู่องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและการสื่อสารเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง
 - 1.2) การใช้ข้อมูลองค์ความรู้และงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่นวัตกรรมชุมชน
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) เกิด Model นวัตกรรมชุมชน จำนวน 1 พื้นที่ต่อภาค / ต่อปี
 - 2.2) เกิดชุดความรู้ งานวิจัยร่วมกับภาคีวิชาการที่ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 5 พื้นที่ต่อปี
- 3) กลยุทธ์
 - 3.1) ส่งเสริมการผลิตงานวิจัย ในประเด็นการพัฒนาที่ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของพื้นที่ ร่วมกับภาคีวิชาการ

- 3.2) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมชุมชน
- 3.3) ส่งเสริมบุคลากร เจ้าหน้าที่ในการผลิตงานวิชาการ งานวิจัยของตนเอง
- 3.4) ส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมการจัดทำชุดความรู้จากพื้นที่

แผนปฏิบัติการที่ 4 : การสนับสนุนและยกระดับการสื่อสาร การผลักดันนโยบาย

สาธารณะ

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) เกิดนโยบายที่นำไปสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีฐานองค์ความรู้อย่างเป็นวิชาการของ พอช.
 - 1.2) พัฒนาให้องค์กรมีแผนการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์
 - 1.3) พัฒนาระบบเครือข่ายการสื่อสารงานพัฒนาของขบวนชุมชน
 - 1.4) พัฒนาระบบการสื่อสารเชิงนโยบายขององค์กร
 - 1.5) พัฒนาระบบการสื่อสารเชิงความรู้และข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม
 - 1.6) พัฒนาเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) เกิดการผลักดันนโยบายสาธารณะ อย่างน้อย 1 วาระต่อปี
 - 2.2) แผนการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ที่มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นแผนราย 1 ปี
 - 2.3) ระบบข้อมูลกลางในการสื่อสารที่เท่าทันสถานการณ์และสามารถเข้าถึงได้อย่างทันท่วงที อย่างน้อย 1 ระบบ
- 3) กลยุทธ์
 - 3.1) สนับสนุนการนำข้อมูลองค์ความรู้ งานวิชาการและงานวิจัยของชุมชนมากำหนดเป็นนโยบายการสื่อสาร เพื่อผลักดันนโยบายสาธารณะ
 - 3.2) ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีสื่อชุมชน สื่อพลเมือง เครือข่ายการสื่อสารชุมชน และการสานพลังเครือข่ายนโยบาย
 - 3.3) ส่งเสริมทักษะการกำหนดเนื้อหาเพื่อการสื่อสารในทุกกระดับ
 - 3.4) ส่งเสริมช่องทางการเผยแพร่ผลงานของบุคลากร เจ้าหน้าที่และขบวนชุมชน
 - 3.5) ส่งเสริมศักยภาพของกลไกภายในองค์กรที่มีในการสื่อสารและขยายจำนวนกลไก
 - 3.6) การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารชุมชน ร่วมกับสื่อชุมชน สื่อพลเมือง ฯลฯ

2.2.12 แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนโดยใช้หลักการพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน (Community-Driven Development) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามภารกิจที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ ภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกรอบทิศทางสำคัญตามนโยบายระดับประเทศ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายระดับสากลตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ โดยเน้นการพัฒนาที่อยู่อาศัยเป็นภารกิจสำคัญภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) รวมถึงกรอบการประเมินความคุ้มค่าขององค์การมหาชน และนโยบายคณะกรรมการสถาบันฯ พ.ศ. 2566-2568 ดังนั้นในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สถาบันฯ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับฝ่ายบริหาร หัวหน้าส่วนงาน และผู้ปฏิบัติงานทุกส่วนงาน โดยในที่ประชุมมีการนำเสนอ ทบทวน และแลกเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายคณะกรรมการสถาบันฯ พ.ศ. 2566-2568 กรอบและตัวชี้วัดการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชน พ.ศ. 2567-2569 เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2.12.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

วิสัยทัศน์ 2579 ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย

2.2.12.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน ทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และหลักการพัฒนาที่สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม
- 2) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน
- 3) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 4) ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

2.2.12.3 แผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการที่ 1 : การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง

1) เป้าประสงค์

- 1.1) ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองบนพื้นฐานทุนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างสมดุล
- 1.2) ชุมชนผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2) ตัวชี้วัด

- 2.1) ตำบลรูปธรรม ในการจัดทำแผน พัฒนาชุมชนท้องถิ่น (ขยายผลตำบลใหม่)
- 2.2) ตำบลรูปธรรมในการนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่และรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- 2.3) ตำบล / เมือง ที่ มีความเข้มแข็งในการพัฒนา ชุมชนท้องถิ่น
- 2.4) ตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็งเป็นต้นแบบในการขยายผล
- 2.5) ตำบลที่มีกิจกรรมร่วมกัน (Active) ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
- 2.6) จังหวัดที่มี กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่การพัฒนาระดับจังหวัด
- 2.7) ตำบล / เมืองมีระบบเศรษฐกิจและการช่วยเหลือทางสังคมในการดูแลสมาชิกในชุมชน
- 2.8) คราวเรือนผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
 - แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย “บ้านมั่นคง”
 - พัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเปรมประชากร
 - ซ่อมแซม ปรับปรุงที่อยู่อาศัย “บ้านพอเพียง”
 - พัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณี ไฟไหม้ ไล่อ้อ ภัยพิบัติ
 - แก้ไขปัญหา ที่อยู่อาศัย ผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา ระบบราง
- 2.9) ความคุ้มค่าของการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

3) แนวทางพัฒนา

- 3.1) สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชื่อมโยง กับหน่วยงาน / ภาคีพัฒนาในพื้นที่อย่างบูรณาการ

- 3.2) ยกระดับ ตำบลรูปธรรม ที่มีแผนพัฒนาชุมชนที่ดีและ รองรับการเปลี่ยนแปลง
ในอนาคต
- 3.3) พัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการ
- 3.4) พัฒนาคความมั่นคงในที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท
- 3.5) พัฒนาคความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการที่ 2 : การสานพลังความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นและภาคี เครือข่ายพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและนโยบาย

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการพัฒนา
ชุมชนท้องถิ่นสู่ชุมชนเข้มแข็ง
 - 1.2) องค์กรชุมชนและเครือข่ายภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งในการป้องกัน
การทุจริตและประพฤติมิชอบในพื้นที่
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) ตำบล / เมืองที่เครือข่ายภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนมีบทบาท
และมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในพื้นที่
 - 2.2) ความร่วมมือและแผนปฏิบัติการร่วมกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนา
ชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม
- 3) แนวทางพัฒนา
 - 3.1) พัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนเป็นกลไกในการป้องกัน
การทุจริตและประพฤติมิชอบ
 - 3.2) พัฒนากลไกความร่วมมือ เป็นการจั้ดความสัมพันธ์การทำงานร่วม
ระหว่างขบวนองค์กรชุมชน พอช. และภาคีพัฒนาในการหนุนเสริม
การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการผลักดันเชิงนโยบาย

แผนปฏิบัติการที่ 3 : การพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้นำ

คนและขบวนองค์กรชุมชน

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) ผู้นำชุมชนมีศักยภาพสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมยุคใหม่
 - 1.2) องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนสู่การพึ่งพาตนเอง
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) ผู้นำและคนในขบวนองค์กรชุมชน มีความรู้ความสามารถ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 2.2) สภาองค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.3) จังหวัดมีการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่
 - 2.4) กองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการจัดสวัสดิการดูแลสมาชิกในชุมชนทุกช่วงวัย
 - 2.5) กองทุนสวัสดิการชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดี
 - 2.6) องค์กรผู้ใช้สินเชื่อมีระบบการบริหารจัดการที่ดี
 - 2.7) ร้อยละของสินเชื่อที่มีปัญหา (NPL) ต่อด้านสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด
- 3) แนวทางพัฒนา
 - 3.1) พัฒนาผู้นำ และคนรุ่นใหม่ ให้มีคุณภาพและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
 - 3.2) เสริมสร้างขีดความสามารถ ขององค์กรชุมชนและขบวนองค์กรชุมชน
 - สภาองค์กรชุมชน เป็นการพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจ
 - สวัสดิการชุมชน เป็นการสร้างหลักประกันทางสังคมและความมั่นคงในชีวิตของคนในชุมชน
 - องค์กรการเงิน / องค์กรผู้ใช้สินเชื่อ / กลุ่มออมทรัพย์ / สหกรณ์ เสริมสร้างและสนับสนุนองค์กร การเงินให้ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี

แผนปฏิบัติการที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรในการเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

- 1) เป้าประสงค์
 - 1.1) พอช. เป็นหน่วยงานกลางขององค์กรชุมชนและประชาสังคมในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
 - 1.2) บุคลากรมีสมรรถนะสูง สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมสู่การบริหารจัดการในยุคดิจิทัล
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) ระบบข้อมูลสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) และบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) งานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 2.2) องค์กรความรู้ / นวัตกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่สาธารณะ
 - 2.3) ระดับคุณภาพในการดำเนินงานของสถาบัน ตามกรอบการประเมินองค์กรมหาชน (ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ศักยภาพ การกำกับดูแล)
 - 2.4) ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบันฯ (ITA)
 - 2.5) ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการในคุณภาพการสนับสนุนของสถาบันฯ
 - 2.6) บุคลากรได้รับการพัฒนาและมีค่าคะแนนสมรรถนะไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 3) แนวทางพัฒนา
 - 3.1) ยกระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศสู่องค์กรความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสื่อสารเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง
 - ส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - สร้างองค์ความรู้ที่มีคุณภาพส่งเสริมให้มีการจัดทำชุดองค์ความรู้ที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง
 - 3.2) ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคใหม่
 - 3.3) บริหารการเงินและเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาระบบการบริหารเงินทุนขององค์กรให้มีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสม
 - 3.4) บริหารและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร เป็นการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถและทักษะการทำงานใหม่ ๆ ที่หลากหลาย

2.2.13 แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

เป้าหมายโดยรวมของแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ฉบับนี้ เน้นการยกระดับการบริหารองค์กรและการทำงานของเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดย มุ่งเน้นยกระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศสู่องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และการสื่อสารเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง เป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลที่มีมาตรฐาน ถูกต้อง ปลอดภัย และพร้อมใช้งาน รวมถึงส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เป็นการพัฒนาและเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน และประเด็น งานพัฒนาต่าง ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน สวัสดิการชุมชน เป็นต้น เป็นระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่มีความทันสมัย เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้งาน โดยเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ผ่านเทคโนโลยีและช่องทาง ต่าง ๆ ให้องค์กรชุมชน หน่วยงาน และภาคีการพัฒนาสามารถเข้าถึงข้อมูล และใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานสถาบันและขบวนองค์กรชุมชนให้มีขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสูงมากขึ้น

2.2.13.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

พัฒนาสู่องค์กรดิจิทัล ขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองด้วยข้อมูล

2.2.13.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) ยกระดับการบริหารองค์กรและการทำงานของเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่
- 2) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีสนับสนุนส่งเสริมให้ขบวนองค์กรชุมชนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 3) พัฒนาขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานและขบวนองค์กรชุมชน ให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล
- 4) พัฒนาระบบข้อมูลชุมชน เชื่อมโยงฐานข้อมูลของสถาบันกับฐานข้อมูลภาครัฐ เพื่อพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศพร้อมใช้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2.2.13.3 แผนปฏิบัติการ

โดยพบว่ามี 4 แผนพัฒนา ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจหลักของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

แผนพัฒนาที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารองค์กรและสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Organization)

- 1) เป้าประสงค์
เพื่อพัฒนาระบบบริหารของสถาบันและการสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชน สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2) ตัวชี้วัด

จากแผนพัฒนานี้ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

- 2.1) ระบบการให้บริการแก่ขบวนองค์กรชุมชนและบุคคลภายนอกผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) จำนวน 4 ระบบ

ผลผลิต

1. ตลาดนัดองค์กรชุมชนออนไลน์ (Online Market)
2. โปรแกรมสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชน (One Application Service)
3. ระบบแจ้งเตือนการสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชนผ่าน (Alert on Mobile)
4. ระบบเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)

- 2.2) ระบบบริหารจัดการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Office) โดยการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพโปรแกรมจำนวน 5 ระบบ

ผลผลิต

1. ระบบควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง (Risk)
2. โปรแกรมบริหารพัสดุ (ASSET)
3. ระบบติดตามสถานการณ์โครงการและงบประมาณ (E-Audit)
4. ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (HRIS)
5. ระบบรายงานสำหรับผู้บริหาร EIS

- 2.3) ระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสถาบัน มีความมั่นคงปลอดภัย และประยุกต์ใช้ระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC)

ผลผลิต

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Infrastructure) ประกอบด้วย
 - เครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ของสถาบัน (Codi Data Center)
 - การประยุกต์ใช้งานระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) หรือการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อส่งมอบบริการผ่านเครือข่าย (Cloud Computing)
2. การติดตั้งระบบสารสนเทศของสถาบันที่ระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) จำนวน 5 ระบบ คือ

- โปรแกรมบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง (CODI ArealInterop)
- โปรแกรมบริหารจัดการโครงการ (PMS)
- โปรแกรมงบประมาณ (Budget)
- โปรแกรมบริหารการเงิน พอช. (EFS)
- ตลาดนัดองค์กรชุมชนออนไลน์

3) แนวทางพัฒนา

- 3.1) การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (EA) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และทบทวนปรับปรุงกระบวนการทำงาน (work flow) ทุกกระบวนการอย่างสม่ำเสมอ
- 3.2) บูรณาการการบริหารจัดการโครงการเชิงประเด็นให้เป็นการบริหารจัดการโครงการเชิงพื้นที่
- 3.3) การบำรุงรักษาและพัฒนาโปรแกรม โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ เช่น ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (E-signature), ระบบจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต (Cloud Computing), ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ฯลฯ
- 3.4) แก้ไข ระเบียบ คำสั่ง แบบฟอร์ม แนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับระบบการทำงานผ่านดิจิทัล
- 3.5) การบำรุงรักษาและพัฒนาปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย และประยุกต์ใช้งานระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC)

แผนพัฒนาที่ 2 การสนับสนุนและส่งเสริมชุมชนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Digital Community)

- 1) เป้าประสงค์
เพื่อยกระดับการทำงานของขบวนองค์กรชุมชนให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมากขึ้น
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) จำนวนองค์กรชุมชนที่มีการประยุกต์ใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล เพิ่มขึ้น จำนวน 2,500 องค์กร (500 องค์กร / ปี)
 - 2.2) ชุมชนที่มีความรู้ชุมชนต้นแบบประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจำนวน 50 ชุมชน (10 ชุมชน / ปี)

- 2.3) มีการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้ Digital Platform อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 Platform (ตลาดนัดองค์กรชุมชนออนไลน์, www.konnthai.com, โปรแกรมบริหารการเงินและบัญชีกองทุนสวัสดิการชุมชน)
- 2.4) ผลผลิต
- 2.5) ชุดองค์ความรู้ต้นแบบชุมชนดิจิทัล (ตลาดนัดองค์กรชุมชนออนไลน์, www.konnthai.com, โปรแกรมบริหารการเงินและบัญชีกองทุนสวัสดิการชุมชน)
- 3) แนวทางพัฒนา
 - 3.1) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเพื่อสนับสนุนชุมชนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
 - 3.2) ถอดบทเรียนและขยายผลจากชุมชนต้นแบบที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ให้ประสบความสำเร็จและเป็นรูปธรรม
 - 3.3) การประยุกต์ใช้ Digital Platform ต่างๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

แผนปฏิบัติการที่ 3 การพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลของผู้ปฏิบัติงานและขบวนองค์กรชุมชน (Digital Literacy)

- 1) เป้าประสงค์
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ปฏิบัติงานสถาบันและขบวนองค์กรชุมชนให้สูงขึ้น
- 2) ตัวชี้วัด
 - 2.1) ผู้ปฏิบัติงานสถาบันมีขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ต่ำกว่าที่กำหนดใน Competency 80 เปอร์เซนต์
 - 2.2) ผู้นำชุมชนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานพัฒนาและพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 2,500 คน (500 คน / ปี)
 - 2.3) กองเลขาขบวนองค์กรชุมชน มีทักษะในการใช้ระบบสารสนเทศของสถาบันและเทคโนโลยีดิจิทัลสูงขึ้น 77 จังหวัด
- 3) แนวทางพัฒนา
 - 3.1) การจัดทำ Digital literacy ของผู้ปฏิบัติงานสถาบัน และขบวนองค์กรชุมชน
 - 3.2) การ Reskill/Upskill ของผู้ปฏิบัติงานและขบวนองค์กรชุมชนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

- 3.3) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในการพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ปฏิบัติงานและขบวนองค์กรชุมชน
- 3.4) การอบรมพัฒนาศักยภาพและเพิ่มคนรุ่นใหม่ ที่มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของขบวนองค์กรชุมชน

แผนปฏิบัติการที่ 4 การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อบริหารองค์กรและสนับสนุนงานพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน (Data Driven)

1) เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ของสถาบันและขบวนองค์กรชุมชน มีข้อมูลครบถ้วน มีคุณภาพ มีมาตรฐานและธรรมาภิบาล สนับสนุนการบริหารองค์กรและขับเคลื่อนงานพัฒนาของขบวนองค์กรชุมชน

2) ตัวชี้วัด

- 2.1) มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ข้อมูลมั่นคงปลอดภัย (Data security) ข้อมูลมีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data privacy) ข้อมูลมีคุณภาพ (Data quality)
- 2.2) มีระบบการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Lake) และระบบรายงานข้อมูลอยู่ในหน้าจอเดียวในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Dashboard) 1 ระบบ
- 2.3) มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของสถาบันกับระบบข้อมูลของหน่วยงานอื่นๆ และเปิดเผยข้อมูล (Open Data) รวมถึงแสดงผล (Reporting) ผ่านเทคโนโลยีและช่องทาง ต่าง ๆ เช่น รายงานบนหน้าจอเดียว Dashboard ให้องค์กรชุมชน หน่วยงาน และภาคีการพัฒนาสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ประโยชน์ร่วมกัน จำนวน 5 ชุดข้อมูล (ปีละ 1 ชุดข้อมูล)

3) แนวทางพัฒนา

- 3.1) การจัดทำ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีความถูกต้อง (Cleansing Data) และ Update อย่างสม่ำเสมอ
- 3.2) การพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Lake) เพื่อนำไปวิเคราะห์ และสนับสนุนการตัดสินใจ
- 3.3) การทำข้อตกลง (MOU) เชื่อมโยงและขอใช้ข้อมูลจากหน่วยงานภาคี เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ร่วมกัน โดยการทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) และเชื่อมโยงด้วยส่วนต่อประสานโปรแกรมประยุกต์ (API)

- 3.4) สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาาระบบข้อมูลชุมชนที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง ชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสถาบัน

2.3 พระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

2.3.1.1 วัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกา

จากมาตรา 5 เมื่อรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ และมีความเหมาะสมที่จะจัดตั้งหน่วยงานบริหารขึ้นใหม่แตกต่างไปจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีความมุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะจัดตั้งเป็น องค์การมหาชน โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

กิจการอันเป็นบริการสาธารณะที่จะจัดตั้งองค์การมหาชนตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ การรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา การศึกษาอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ การทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม การพัฒนาและส่งเสริมการกีฬา การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการวิจัย การถ่ายทอดและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน หรือ การดำเนินการอันเป็นสาธารณประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ โดยต้องไม่เป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหา กำไรเป็นหลัก

2.3.1.2 การบริหารและการดำเนินกิจการ

มาตรา 19 ให้มีคณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชน ประกอบด้วยประธาน กรรมการ และกรรมการ โดยมีองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง และให้ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

คณะกรรมการขององค์การมหาชน อาจประกอบด้วยผู้แทนของส่วนราชการ ซึ่งเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีจำนวนตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งแต่ต้องไม่เกิน สิบเอ็ดคน และจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมิใช่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐร่วมอยู่ด้วย

มาตรา 21 ประธานกรรมการและกรรมการขององค์การมหาชนใดจะต้องไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การมหาชนนั้น หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของ องค์การมหาชนนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็น ประธานกรรมการหรือกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่องค์การมหาชนเป็นผู้ถือหุ้น

มาตรา 24 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลองค์การมหาชน ให้ดำเนิน กิจการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของ องค์การมหาชน

(2) อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงินขององค์กรมหาชน

(3) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ

ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์กรมหาชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การจัดแบ่งส่วนงานขององค์กรมหาชน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น
ของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์กรมหาชน

(ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย
การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์กรมหาชน
รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างขององค์กรมหาชน

(ง) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์กรมหาชน

(จ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์กรมหาชน

(ฉ) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(4) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกำหนด

2.3.1.3 การกำกับดูแล

มาตรา 43 ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์กรมหาชนใด
มีอำนาจ หน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการขององค์กรมหาชนนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้อง
กับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรมหาชน นโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับองค์กร
มหาชนนั้น เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้องค์กรมหาชนชี้แจงแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้ง
การกระทำขององค์กรมหาชนที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรมหาชน นโยบาย ของรัฐบาล
หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับองค์กรมหาชนนั้น ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการดำเนินการได้

2.3.2 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) พ.ศ. 2543 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม

2.3.2.1 วัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกา

จากมาตรา 7 กำหนดให้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน
เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม
และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวม
หรือบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม

2) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

3) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4) ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

2.3.2.2 การบริหารและการดำเนินกิจการ

ซึ่งสรุปได้โดยดังนี้

มาตรา 15 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน” ประกอบด้วย

(1) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงในด้านการพัฒนาชุมชนหรือการบริหารองค์กร

(2) กรรมการส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหาจากตัวแทนขององค์กรชุมชน

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสองคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในด้านการพัฒนาชุมชน การบริหารองค์กร การเงินหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน

มาตรา 16 ประธานกรรมการและกรรมการของสถาบันจะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสถาบันหรือในกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นผู้เข้าร่วมลงทุนตามมาตรา 8 (8) หรือเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการขององค์กรชุมชนผู้ได้สินเชื่อจากสถาบัน

มาตรา 20 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินการของสถาบันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(1) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสถาบัน

(2) อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และแผนการเงินของสถาบัน

(3) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือประกาศ เกี่ยวกับสถาบัน

(4) ออกข้อบังคับว่าด้วยการรับรองสถานภาพการเป็นองค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน

- (5) ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน
- (6) ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการให้สินเชื่อแก่องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน
- (7) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน
- (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย พระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.3.2.3 การกำกับดูแล

มาตรา 40 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสถาบัน ให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัสถาบัน เพื่อการนี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสถาบันที่ขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัสถาบัน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันได้

2.3.3 พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

2.3.3.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป โดยมีเป้าหมายเพื่อกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดให้มีบริการสาธารณะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันให้เป็นระบบฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และน่าเชื่อถือ สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ที่มาใช้บริการกับหน่วยงานภาครัฐปัจจุบัน โดยประกาศใช้ใน 20 มาตรา

2.3.3.2 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

มีวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล มีความมั่นคงปลอดภัย มีการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยกเลิกการใช้สำเนาเอกสารราชการ สิ่งทีหน่วยงานต้องดำเนินการ หน่วยงานต้องจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมีความเป็นปัจจุบันสามารถ

แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ตามกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

2.3.4 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

2.3.4.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ถูกบัญญัติขึ้นเนื่องจากสหภาพยุโรป (European Union: EU) ได้มีการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล GDPR (General Data Protection Regulation) เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับการส่งข้อมูลภายในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปและผู้ประกอบการที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เช่น ประเทศไทยที่ต้องติดต่อรับ-ส่งข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในประเทศที่เป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (Cross-Border Data Transfer Issues) ต้องมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่น่าเชื่อถือ เหมาะสม และเพียงพอ ดังนั้นหากประเทศไทยไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลย่อมส่งผลให้เสียโอกาสทางการค้าและความเชื่อมั่นจากหลากหลายกลุ่มทั่วโลก ประเทศไทยจึงได้มีการบัญญัติ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 และประกาศบังคับใช้ในระยะแรกเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยประกาศใช้ในหมวด และ บทเฉพาะกาล ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 4 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

บทเฉพาะกาล ที่บัญญัติเกี่ยวกับการจัดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในวาระเริ่มแรก

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ได้มีประกาศบังคับใช้หมวดที่เหลือ ดังนี้

หมวด 2 การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 3 สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 5 การร้องเรียน

หมวด 6 ความรับผิดชอบทางแพ่ง และ

หมวด 7 บทกำหนดโทษ

ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 นั้นมีรายละเอียดมาก ซับซ้อน และต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 จึงได้มีการเผยแพร่พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 ประกาศให้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565

2.3.4.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 สามารถจำแนกตามบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) สิทธิและหน้าที่ของเจ้าของข้อมูล (Data Owner)

(1.1) มีสิทธิในการให้ความยินยอมก่อนการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยทำให้ชัดเจนเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

(1.2) มีสิทธิถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้และต้องถอนความยินยอมได้ง่าย เช่นเดียวกับการให้ความยินยอม

(1.3) มีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอม

(1.4) มีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนเมื่อใดก็ได้ ดังนี้

- กรณีได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอม
- กรณีเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตลาดแบบตรง
- กรณีเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ เว้นแต่เป็นการจำเป็นเพื่อการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(1.5) มีสิทธิขอให้ลบ ทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลได้

(2) สิทธิและหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูล (Data Controller)

(2.1) ดำเนินการแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เจ้าของข้อมูลทราบ โดยการขอความยินยอมนั้นต้องแยกส่วนออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน มีแบบหรือข้อความที่เข้าถึงได้ง่าย เข้าใจได้ รวมถึงใช้ภาษาที่อ่านง่าย ไม่ทำให้เจ้าของข้อมูลเข้าใจผิด ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ในการให้ความยินยอมต้องไม่มีเงื่อนไขที่ไม่มีความเกี่ยวข้องสำหรับการเข้าทำสัญญา ในส่วนของการถอนความยินยอมถ้าส่งผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องใด ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงผลกระทบจากการถอนความยินยอมนั้น

(2.2) ดำเนินการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

- (2.3) ดำเนินการจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านข้อมูลที่เหมาะสม
- (2.4) ดำเนินการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษา
- (2.5) ดำเนินการแจ้งเหตุการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานภายใน 72 ชั่วโมง
- (2.6) ดำเนินการกำหนดหน้าที่และควบคุมการดำเนินงานของผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
- (2.7) ดำเนินการจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- (2.8) ดำเนินการบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้
 - ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวม
 - วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม
 - ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
 - ระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูล
 - สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล และวิธีการเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับบุคคลที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล
 - วิธีการใช้หรือเปิดเผยข้อมูล
 - วิธีการปฏิเสธคำขอหรือการคัดค้าน
 - คำอธิบายเกี่ยวกับมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล
- (3) สิทธิและหน้าที่ของผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor)
 - (3.1) ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งที่ได้รับจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น
 - (3.2) ดำเนินการจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสมรวมทั้งแจ้งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงเหตุการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้น
 - (3.3) ดำเนินการจัดทำและเก็บรักษาบันทึกรายการของกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
- (4) สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection)
 - (4.1) ดำเนินการให้คำแนะนำผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

(4.2) ดำเนินการตรวจสอบเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

(4.3) ดำเนินการประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

2.3.4.3 ความรับผิดชอบและบทลงโทษ

(1) ทางแพ่ง

ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ใช้จ่ายไปตามความจำเป็นในการ ป้องกันความเสียหายที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือระงับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว

(2) ทางอาญา

(2.1) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืน ที่อาจทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2.2) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืน เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2.3) ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่และนำไปเปิดเผยแก่ผู้อื่น มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) ทางปกครอง

(3.1) ผู้ใดไม่ดำเนินการขอความยินยอมตามแบบหรือข้อความที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประกาศ หรือไม่แจ้งผลกระทบจากการถอนความยินยอม มีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 1,000,000 บาท

(3.2) ผู้ใดขอความยินยอมโดยการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ ส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่มีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอ มีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 3,000,000 บาท

(3.3) ผู้ใดเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอม มีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 5,000,000 บาท

(3.4) กรณีพบว่าไม่มีการจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 1,000,000 บาท

- (3.5) ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 40 โดยไม่มีเหตุอันควรหรือส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่เป็นไปตามมาตรา 29 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 37 (5) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 38 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 3,000,000 บาท
- (3.6) ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่เป็นไปตามนโยบายในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการตรวจสอบและรับรอง หรือไม่มีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด มีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 5,000,000 บาท
- (3.7) ตัวแทนผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือตัวแทนผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 39 วรรคหนึ่ง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 39 วรรคสอง และมาตรา 41 วรรคหนึ่ง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 41 วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 1,000,000 บาท
- (3.8) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่บุคลากรเจ้าหน้าที่ มีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 500,000 บาท ทั้งนี้กรณีให้เห็นสมควรคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญจะสั่งให้แก้ไขหรือตักเตือนก่อนก็ได้

2.3.5 พระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562

2.3.5.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 ถูกบัญญัติขึ้นเนื่องจากปัจจุบันภัยคุกคามทางไซเบอร์มีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ ส่งผลกระทบต่อและสร้างความเสียหายทั้งต่อระดับบุคคลและระดับประเทศ ซึ่งนานาประเทศต่างให้ความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อรับมือกับปัญหาภัยคุกคามดังกล่าวอย่างมาก จึงจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม และเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ประเทศไทยได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาทั้งสิ้น 83 มาตรา โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์มีประสิทธิภาพและเพื่อให้มีมาตรการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์อันกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2.3.5.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562

(1) กำหนดให้มีองค์กรสำคัญทำหน้าที่กำกับดูแลดังต่อไปนี้

(1.1) คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติหรือ กมช.

(National Cyber Security Committee: NCSC)

เป็นผู้วางนโยบายและกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมทั้งมอบหมายการควบคุมและกำกับดูแลการออกข้อกำหนด และกรอบการดำเนินการให้แก่หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (มาตรา 5 และ 9)

(1.2) คณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (กกม.)

เป็นผู้วางข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของ กมช. และกำหนดประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และกำหนดหน้าที่ให้แก่หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล หรือหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมทั้งกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (มาตรา 12-13, 50)

(1.3) สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานการดำเนินการเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และเป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ (มาตรา 20 และ 22) ทั้งนี้การดำเนินงานของสำนักงานฯ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (กบส.) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นประธานกรรมการ (มาตรา 25)

(1.4) หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- หน่วยงานของรัฐ
- หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล
- หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructure: CII)

- (2) กำหนดให้หน้าที่หลัก ๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับหน่วยงานรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศสามารถสรุปได้ดังนี้
 - (2.1) ป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามประมวลแนวทางปฏิบัติ และกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (มาตรา 45)
 - (2.2) แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ระดับบริหารและระดับปฏิบัติการ เพื่อประสานงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ไปยังสำนักงานฯ (มาตรา 46)
- (3) กำหนดระดับภัยคุกคามทางไซเบอร์ออกไว้เป็น 3 ระดับ (มาตรา 60) ดังนี้
 - (3.1) ภัยคุกคามระดับไม่ร้ายแรง เป็นภัยที่มีความเสี่ยงที่อาจทำให้ระบบคอมพิวเตอร์หรือการให้บริการฯ ด้อยประสิทธิภาพลง
 - (3.2) ภัยคุกคามระดับร้ายแรง เป็นภัยที่มีความเสี่ยงถึงขนาดที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์หรือโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนไม่สามารถทำงานหรือให้บริการฯ ได้
 - (3.3) ภัยคุกคามระดับวิกฤติ เป็นภัยที่อยู่ในระดับสูงสุดและร้ายแรง มีลักษณะที่ก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้างและอย่างรุนแรง จนทำให้การทำงานของหน่วยงานรัฐหรือการให้บริการของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศที่ให้กับประชาชนล้มเหลวทั้งระบบ จนรัฐไม่สามารถควบคุมการทำงานส่วนกลางของระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐได้ หรือการใช้มาตรการเยียวยาตามปกติในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้และมีความเสี่ยงที่จะลุกลามไปยังโครงสร้างพื้นฐานสำคัญอื่น ๆ ของประเทศ

2.3.5.3 ความรับผิดและบทลงโทษ

- (1) ความรับผิดชอบของผู้ใช้อาจตามกฎหมาย (มาตรา 70 มาตรา 71 และมาตรา 72)
 - (1.1) ผู้ใดทำการเปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูลให้แก่บุคคลใด มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - (1.2) ผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติตามหน้าที่ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - (1.3) ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลที่บุคลากรเจ้าหน้าที่ได้มาแล้วนำไปเปิดเผยต่อผู้หนึ่งผู้ใด มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (2) ความรับผิดชอบหน้าที่ทั่วไป (มาตรา 73)
 - (2.1) ผู้ใดไม่รายงานเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์โดยไม่มีเหตุอันสมควร มีโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท
- (3) การไม่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล (มาตรา 74)
 - (3.1) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของบุคลากรเจ้าหน้าที่หรือไม่ส่งข้อมูลให้แก่บุคลากรเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร มีโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท
- (4) การไม่ให้ความร่วมมือในการรับมือภัยคุกคามในระดับร้ายแรง (มาตรา 74 วรรคหนึ่ง มาตรา 75 วรรคสอง มาตรา 76 และมาตรา 77)
 - (4.1) ผู้ใดไม่เฝ้าระวัง / ไม่ตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่กระทบต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยฯ ตามคำสั่งของคณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (กกม.) โดยไม่มีเหตุอันสมควร มีโทษปรับไม่เกิน 300,000 บาท หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ปฏิบัติปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละ 10,000 บาท นับแต่วันที่ครบกำหนดตามคำสั่ง
 - (4.2) ผู้ใดไม่ดำเนินการแก้ไขภัยคุกคาม / ไม่รักษาสถานะของข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศตามคำสั่งของ กกม. หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลเพื่อเข้าถึงข้อมูลเท่าที่จำเป็น มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - (4.3) ผู้ใดขัดขวางไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกม. หรือบุคลากรเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามคำสั่งของ กกม. (ตรวจสอบสถานที่ / เข้าถึงข้อมูล / ทดสอบการทำงาน / ยึดหรืออายัดเพื่อตรวจวิเคราะห์) โดยไม่มีเหตุอันสมควร มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - (4.4) ถ้าเป็นการกระทำความผิดของนิติบุคคลที่เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ๆ หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้น ๆ กระทำความผิดผู้นั้นต้องรับโทษตามที่ได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

2.3.6 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

2.3.6.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นกฎหมายที่รองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีผลผูกพันและบังคับใช้ได้ตามกฎหมายครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2544 โดยกฎหมายนี้ได้ถูกยกกร่างขึ้นตามแนวทางของกฎหมายแม่แบบที่จัดทำโดยคณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (United Nations Commission on International Trade Law: UNCITRAL) ได้แก่

- 1) กฎหมายแม่แบบว่าด้วยการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Model Law on Electronic Commerce 1996)
- 2) กฎหมายแม่แบบว่าด้วยลายนิ้วมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Model Law on Electronic Signatures 2001)

ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้ยึดหลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยีที่ไม่ระบุเฉพาะเจาะจงเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่ง แต่รองรับการพัฒนาของเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ต่อมาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นการปรับแก้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 1 โดยดำเนินการปรับให้รองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ การรับ-ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Signature) และกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transaction)

เมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2562 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นการปรับแก้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 2 โดยในการปรับแก้ครั้งนี้เป็นการนำหลักการที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่ตามอนุสัญญา ว่าด้วยการใช้การติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาระหว่างประเทศ (The United Nations Convention on the Use of Electronic Communications in International Contracts) มาปรับปรุงให้การทำสัญญาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มีความครบถ้วนยิ่งขึ้น

ภายในปีเดียวกันได้มีการปรับแก้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 3 และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งถูกบัญญัติขึ้นเนื่องจากบัญญัติที่ผ่านมามีผู้ขอรับบริการจากผู้ประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต้องทำการพิสูจน์และยืนยันตัวตน โดยการแสดงตนต่อผู้ให้บริการพร้อมกับส่งเอกสารหลักฐาน ซึ่งไม่สะดวกต่อผู้ให้บริการและผู้ให้บริการจึงเห็นสมควรกำหนดให้บุคคลสามารถพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านทางดิจิทัล ทั้งนี้ได้มีกลไกการควบคุมดูแลผู้ประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ระบบดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย

2.3.6.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- 1) ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นกิจกรรมใด ๆ ที่กระทำระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใด เพื่อการค้าขายและการติดต่อกับราชการ โดยผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือบางส่วน เช่น การสมัครสมาชิกผ่านระบบออนไลน์ การตกลงทำสัญญาซื้อ-ขาย หรือสัญญาตกลงตามข้อบังคับต่าง ๆ บนระบบเครือข่ายการสื่อสารรับ-ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครือข่ายการสื่อสารและการสอบถามข้อมูลผ่านระบบออนไลน์
- 2) ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการทำสัญลักษณ์หรือลายเซ็นที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยบุคคล เพื่อเป็นการยืนยันหรือลงนามในเอกสาร สัญลักษณ์ที่นิยมใช้กัน ได้แก่ รูปภาพลายเซ็นที่เซ็นด้วยหมึกปากกาลงบนกระดาษ แล้วสแกนเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ การใช้เมาส์หรือนิ้วมือ หรือ Stylus วาดรูปลายเซ็นบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ การพิมพ์ชื่อด้วยคีย์บอร์ด การคลิก “I Agree” บนเว็บไซต์ (Website)
- 3) ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ ตลอดจนเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ การยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และการป้องกันความเสียหายต่อสาธารณะ
- 4) ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ เป็นบทบัญญัติมาตรา 35 แห่ง พรบ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพ.ศ. 2551 ด้วยการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐได้กำหนดให้การทำ “คำขอ การอนุญาต การจดทะเบียน คำสั่งทางปกครอง การชำระเงิน การประกาศหรือการดำเนินการใด ๆ ตามกฎหมายกับหน่วยงานของรัฐหรือโดยหน่วยงานของรัฐถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ให้นำ พรบ. นี้มาบังคับใช้ และให้ถือว่ามิผลโดยชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนด” ทั้งนี้ในพระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องต้องกระทำหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ หรือให้หน่วยงานของรัฐออกระเบียบเพื่อกำหนดรายละเอียดได้ในบางกรณี

- 5) พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดให้มีคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 36) มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการดำเนินงานดังนี้
 - 5.1) แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
 - 5.2) ติดตามดูแลการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
 - 5.3) ให้ข้อเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรี เพื่อกำหนดพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
 - 5.4) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
 - 5.5) การดำเนินงานอื่น ๆ ที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ เป็นเจ้าบุคลากรตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 37) และให้ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรกรรมของคณะกรรมการ (มาตรา 43)

2.3.6.3 ความรับผิดและบทลงโทษ

- 1) ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่แจ้งต่อบุคลากรเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง โดยฝ่าฝืนคำสั่งของบุคลากรเจ้าหน้าที่ให้หยุดการให้บริการหรือคำสั่งห้ามมิให้ให้บริการในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประกอบธุรกิจตามมาตรา 33 วรรคสามหรือวรรคห้า หรือประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภายหลังจากบุคลากรเจ้าหน้าที่ถอนการรับแจ้งตามมาตรา 33 วรรคหก มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 2) ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ขึ้นทะเบียนต่อบุคลากรเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดตามมาตรา 33/1 วรรคหนึ่ง หรือประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภายหลังจากมีคำสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนตามมาตรา 33/1 วรรคสี่หรือวรรคแปด มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- 3) ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 34 หรือประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างที่มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือภายหลังจากมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของคณะกรรมการ มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ ไม่เกิน 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 4) ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 34/4 หรือประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลในระหว่างที่มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือภายหลังจากมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการตามมาตรา 34/4 วรรคสอง มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ ไม่เกิน 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 5) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคลถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการหรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าว มีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

2.3.7 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

2.3.7.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

จากความนิยมในการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก ส่งผลให้สถิติอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการติดต่อเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน โดยการก่ออาชญากรรมนั้นอาศัยช่องทางการโจมตีเหยื่อหรือเป้าหมายผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งถือเป็นเครือข่ายสาธารณะที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทุกคนเข้าด้วยกัน และผลจากการโจมตีดังกล่าวทำให้หลายองค์กรตลอดจนบุคคลทั่วไปเกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเสื่อมเสียชื่อเสียง และสูญเสียความน่าเชื่อถือ ซึ่งในปัจจุบันกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคนควรต้องทำความเข้าใจสาเหตุของปัญหาให้ถ่องแท้และร่วมกันแก้ปัญหา ดังนั้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2550 ประเทศไทยได้มีการประกาศพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวโดย พรบ. ได้มีการแบ่งประเภทของผู้ให้บริการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

- 1) ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมไม่ว่าโดยระบบโทรศัพท์ ระบบดาวเทียม ระบบวงจรเช่าหรือบริการสื่อสารไร้สาย

- 2) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต ผ่านสายและไร้สาย หรือในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในที่จัดตั้งขึ้นในเฉพาะองค์กรหรือหน่วยงาน
- 3) ผู้ให้บริการเช่าระบบคอมพิวเตอร์ หรือให้เช่าบริการโปรแกรมประยุกต์ (Host Service Provider)
- 4) ผู้ให้บริการข้อมูลคอมพิวเตอร์ผ่าน Application ต่าง ๆ ที่เรียกว่า Content Provider เช่น ผู้ให้บริการ Web Board หรือ Web Service

ต่อมาวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2560 ได้มีการประกาศบังคับใช้ พรบ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นฉบับแก้ไข เพิ่มเติมจากฉบับเดิมที่มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันที่มีการพัฒนารูปแบบการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อนมากขึ้นตามพัฒนาการทางเทคโนโลยี ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีการจัดตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีการกิจในการกำหนดมาตรฐานและมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมทั้งการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย ของเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารของประเทศ ดังนั้นจึงมีการปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้รักษาการตามกฎหมาย กำหนดฐานความผิดใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเดิม รวมทั้งบทกำหนดโทษของความผิดดังกล่าว การปรับปรุงกระบวนการและหลักเกณฑ์ในการระงับการทำให้ แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตลอดจนกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบซึ่งมีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม อำนาจหน้าที่ของบุคลากรเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นโดยมีรายละเอียดสาระสำคัญในการเพิ่มเติม แก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามหมายเหตุด้านล่าง

หมายเหตุ: ตารางสรุปสาระสำคัญในการเพิ่มเติม แก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

สาระสำคัญ	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560
ความผิดฐานส่ง Spam Mail โดยปกปิดแหล่งที่มา	การส่ง Spam Mail โดยปกปิด / ปลอมแปลง ต้องระวางโทษปรับ 1 แสนบาท	การส่ง Spam Mail ถ้าไม่เปิดช่องให้บอกยกเลิกเพิ่มโทษปรับสองเท่า ทั้งนี้ใน พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ฉบับที่ 2 มีประกาศกำหนดลักษณะวิธีส่งซึ่งไม่เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนและต้องเปิดช่องให้บอกยกเลิกได้
ความผิดต่อระบบความมั่นคง	ไม่มีโทษเฉพาะ	เพิ่มโทษการเจาะระบบ การทำลายระบบที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ
การนำเข้าข้อมูลเท็จตามมาตรา 14 (1)	เอาผิดกับการหมิ่นประมาทออนไลน์	มุ่งเอาผิดการกระทำโดยทุจริต / หลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ฯ ซึ่งข้อมูลที่บิดเบือน / ปลอมแปลง อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามกฎหมายอาญา
การนำเข้าข้อมูลเท็จที่มีกระทบต่อความมั่นคง	เอาผิดกับการนำเข้าข้อมูลเท็จที่คาดว่าจะเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ และก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน	เอาผิดกับการนำเข้าข้อมูลเท็จที่คาดว่าจะเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน
ผู้ให้บริการที่ไม่ลบเนื้อหาที่ผิดกฎหมาย	รับผิดชอบเมื่อจงใจสนับสนุนหรือยินยอม	รับผิดชอบเมื่อให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจ ถ้าได้รับแจ้งเตือนแล้วลบออกไม่ต้องรับโทษ
การเผยแพร่ภาพตัดต่อ	รับผิดชอบเฉพาะภาพคนที่มีชีวิต	เพิ่มภาพผู้เสียชีวิตก็อาจมีความผิด โดยต้องระวางโทษจำคุก 3 ปี และปรับ 2 แสนบาท
การทำลายภาพตัดต่อ	ไม่มีเรื่องการทำลายภาพตัดต่อได้เพื่อบรรเทาความเสียหาย	มีการยึดและทำลายภาพตัดต่อได้เพื่อบรรเทาความเสียหาย
เนื้อหาที่จะถูกลบออก	บล็อกเนื้อหาที่เป็นความผิดต่อความมั่นคงของประเทศ และเกี่ยวกับการก่อ	บล็อกเนื้อหาที่เป็นความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ทุกประเภท ทั้งต่อความผิดที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ การก่อ

สาระสำคัญ	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560
	การร้ายรวมถึงขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี	การร้าย ความผิดอาญาตามกฎหมาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา และความผิดต่อกฎหมายอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี
คณะกรรมการตามกฎหมาย	ไม่มีคณะกรรมการตามกฎหมาย	มีคณะกรรมการตามกฎหมาย ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ 2) คณะกรรมการกักกันกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์
ผู้ให้บริการมีหน้าที่เก็บข้อมูลการใช้งาน	จัดเก็บไว้ไม่น้อยกว่า 90 วัน กรณีจำเป็นสั่งให้เก็บเพิ่มได้ไม่เกิน 1 ปี	จัดเก็บข้อมูลจราจรไม่น้อยกว่า 90 วัน แต่ไม่เกิน 2 ปี เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย / เฉพาะคราว

2.3.7.2 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- 1) การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นความผิด
- 2) การแอบเข้าไปล้วงข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บเอาไว้บนระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้อื่นถือเป็นความผิด
- 3) การปล่อยมัลแวร์ เช่น ไวรัส โทรจัน หนอนอินเทอร์เน็ตเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้อื่นแล้วระบบเกิดความเสียหาย จำคุกไม่เกิน 5 ปี
- 4) การสร้างโปรแกรม หรือซอฟต์แวร์เพื่อสนับสนุนผู้กระทำความผิด จำคุกไม่เกิน 1 ปี
- 5) การฝากร้านใน Facebook, Instagram ถือเป็นสแปม มีโทษปรับ 200,000 บาท
- 6) การส่ง SMS มาโฆษณา โดยไม่ได้รับความยินยอม ต้องมีทางเลือกให้ผู้รับสามารถปฏิเสธข้อมูลนั้นได้ ไม่เช่นนั้นถือเป็นสแปม ปรับ 200,000 บาท
- 7) การส่ง e-Mail ขยายของ ถือเป็นสแปม ปรับ 200,000 บาท
- 8) การกด Like ได้ไม่ผิด พ.ร.บ. ยกเว้นการกด Like เรื่องเกี่ยวกับสถาบันเสี่ยงเข้าข่ายความผิดมาตรา 112 หรือมีความผิดร่วม
- 9) การกด Share ถือเป็นสแปม หากข้อมูลที่ Share มีผลกระทบต่อผู้อื่น อาจเข้าข่ายความผิดตาม พ.ร.บ. โดยเฉพาะที่กระทบต่อบุคคลที่สาม

- 10) หากพบข้อมูลผิดกฎหมายอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ของเจ้าของคอมพิวเตอร์ แต่ไม่ใช่สิ่งที่เจ้าของคอมพิวเตอร์กระทำเอง สามารถแจ้งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบได้ หากแจ้งแล้วลบข้อมูลออกเจ้าของก็จะเป็นผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย เช่น ความเห็นในเว็บไซต์ต่าง ๆ รวมไปถึง Facebook ที่ให้แสดงความคิดเห็น หากพบว่าการแสดงความเห็นผิดกฎหมาย เมื่อแจ้งไปที่หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อลบได้ทันที เจ้าของระบบเว็บไซต์จะไม่มีผิด
- 11) สำหรับแอดมินเพจที่เปิดให้มีการแสดงความเห็น เมื่อพบข้อความที่ผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 เมื่อลบออกจากพื้นที่ที่ตนดูแลแล้วจะถือเป็นผู้พ้นผิด
- 12) ห้ามโพสต์สิ่งลามกอนาจาร ที่ทำให้เกิดการเผยแพร่สู่ประชาชนได้
- 13) การโพสต์เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน ต้องปิดบังใบหน้า ยกเว้นเมื่อเป็นการเชิดชูชื่นชมอย่างให้เกียรติ
- 14) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียชีวิต ต้องไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือถูกดูหมิ่น เกลียดชัง หากพบการกระทำดังกล่าวญาติของผู้เสียชีวิตสามารถฟ้องร้องได้ตามกฎหมาย
- 15) การโพสต์ว่าผู้อื่นที่ไม่มีมูลความจริง หรือถูกตัดต่อ ผู้ถูกกล่าวหาสามารถเอาผิดผู้โพสต์ได้ตามกฎหมายอาญา โดยมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 200,000 บาท
- 16) ห้ามทำการละเมิดลิขสิทธิ์ผู้ใด ไม่ว่าจะข้อความ เพลง รูปภาพ หรือวิดีโอ
- 17) การส่งรูปภาพแชร์ของผู้อื่น เช่น สวีตตี้ อวยพร ถือว่าไม่ผิด แต่หากนำภาพไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หารายได้ เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถเอาผิดผู้แชร์ได้ตามกฎหมาย

2.3.7.3 ความรับผิดและบทลงโทษ

- 1) การเข้าถึงระบบหรือข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ (มาตรา 5-8) สามารถแบ่งความรับผิดชอบและบทลงโทษได้ ดังนี้
 - 1.1) การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - 1.2) การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - 1.3) การล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- 1.4) การดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี
ปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 2) การแก้ไข ดัดแปลง หรือทำให้ข้อมูลผู้อื่นเสียหาย (มาตรา 9-10) ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 3) การเข้าถึงระบบ หรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ (มาตรา 12)
 - 3.1) กรณีไม่เกิดความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุก 1-7 ปี และปรับ 20,000
– 140,000 บาท
 - 3.2) กรณีเกิดความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุก 1-10 ปี และปรับ 20,000
– 200,000 บาท
 - 3.3) กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุก 5-20 ปี
และปรับ 100,000 – 400,000 บาท
- 4) การให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจกับผู้ร่วมกระทำความผิด (มาตรา 15)
หากผู้กระทำความผิดไม่ยอมลบออก ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14
ต้องระวางโทษเช่นเดียวกันกับผู้โพสต์ หรือแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์
แต่ถ้าผู้ดูแลระบบพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการแจ้งเตือนแล้ว
ไม่ต้องรับโทษ
- 5) การตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงภาพ (มาตรา 16) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี
และปรับไม่เกิน 200,000 บาท

2.3.8 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารภาครัฐ พ.ศ. 2540

2.3.8.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารภาครัฐ พ.ศ. 2540 ได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2540 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2540 เป็นต้นไป โดยมีการกำหนด
พระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมา เนื่องด้วยในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวาง
ในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถ
แสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง และมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องหรืออาจไม่ต้อง
เปิดเผย รวมถึงคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐ

2.3.8.2 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

1) หมวดที่ 1 การเปิดเผยข่าวสาร

- 1.1) หน่วยงานของรัฐ ต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างน้อยลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษา ดังนี้

- โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
 - สรุปลำเนาหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
 - สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
 - กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ
 - ข้อมูลข่าวสารอื่นที่คณะกรรมการกำหนด
- 1.2) ข้อมูลใดที่ได้มีการจัดพิมพ์แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว จะให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมไว้เผยแพร่เพื่อขาย หรือ จำหน่ายจ่าย แจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐนั้น
- 1.3) หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ดังนี้
- ผลการพิจารณา / คำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้ง ความเห็นขัดแย้งและคำสั่งเกี่ยวกับการพิจารณา
 - นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
 - แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลัง ดำเนินการ
 - คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน
 - สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือ สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ
 - มติคณะรัฐมนตรี / มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย ให้ระบุ รายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง
 - ข้อมูลข่าวสารอื่นที่คณะกรรมการกำหนด
- 1.4) ข้อมูลข่าวสารข้างต้น ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผย ให้ทำการลบหรือ ตัดตอน ทำโดยประการใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น
- 1.5) บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าดู ตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารในกรณี ที่สมควร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

- 1.6) ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นี้ระบุข้อมูลที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควรให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร
 - 1.7) ข้อมูลข่าวสารต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำใหม่ เว้นแต่ แปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลที่บันทึกในระบบภาพและเสียง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด กรณีที่ขอนี้มิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ให้หน่วยงานของรัฐจัดหาข้อมูลนั้นให้ได้
 - 1.8) ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐ ไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารในราชกิจจานุเบกษา ไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตน ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติงานล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวก โดยไม่มีเหตุอันควร ผู้นี้มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูล หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน
- 2) หมวดที่ 2 ข้อมูลข่าวสารที่มีต้องเปิดเผย
- 2.1) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
 - 2.2) ข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้
 - การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ
 - การเปิดเผยจะทำให้การบังคับกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ
 - ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด
 - การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตความปลอดภัยของบุคคล
 - รายงานการแพทย์อันจะเป็นการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร
 - ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้เปิดเผย
 - กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
 - 2.3) คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องระบุด้วยว่าเปิดเผยข้อมูลไม่ได้ประเภทใด เพราะเหตุใด ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้นั้น เสนอคำคัดค้านไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้ที่ได้รับแจ้งต้องทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

- 2.4) ในกรณีที่มีคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านรับทราบโดยไม่ชักช้า
 - 2.5) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายใน 15 วัน โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
- 3) หมวดที่ 3 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- 3.1) หน่วยงานของรัฐต้องจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังนี้
 - จัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้อง
 - เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล
 - จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอ
 - ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ
 - จัดระบบรักษาความปลอดภัย ป้องกันมิให้นำไปใช้โดยไม่เหมาะสม
 - 3.2) ในกรณีเก็บข้อมูลโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้า พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปใช้
 - 3.3) หน่วยงานจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ที่อยู่ในการควบคุมดูแลของหน่วยงานของตนต่อหน่วยงานอื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือ ของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้น มิได้เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้
 - ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานของตน
 - เป็นการใช้อ้างอิงตามปกติ
 - ต่อหน่วยงานของรัฐด้านการวางแผน หรือการสถิติ
 - เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย
 - ต่อสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร
 - ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
 - เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อป้องกัน / ระดับอันตราย
 - ต่อศาล
 - กรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

- 3.4) บุคคลย่อมมีสิทธิ ที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน เมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ ถ้าบุคคลเห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับตน ไม่ถูกต้องตามจริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานนั้นต้องพิจารณาและแจ้งให้บุคคล ทราบโดยไม่ชักช้า
- 3.5) ในกรณีที่หน่วยงานรัฐ ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ตรงตามที่คำขอ ให้ผู้นั้น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

2.3.8.3 ความรับผิดและบทลงโทษ

- 1) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 2) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนด ตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.3.9 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564

2.3.9.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 เป็นฉบับ ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 เพื่อรองรับ และสนับสนุนการปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 โดยมีการบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป

2.3.9.2 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- 1) ให้ราชการจัดให้มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์สำหรับปฏิบัติงานสารบรรณ หรืออย่างน้อยต้องมีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางสำหรับการรับและการส่ง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของส่วนราชการนั้น
- 2) การติดต่อราชการให้ดำเนินการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักเว้น แต่กรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารลับชั้นที่สุดตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับ ของทางราชการ หรือเป็นสิ่งที่มีความลับของทางราชการชั้นลับที่สุดตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ หรือมี เหตุจำเป็นอื่นใดที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้

- 3) หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร และหนังสือราชการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 6
- 4) หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร และหนังสือราชการโดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 7
- 5) ให้ประกาศเผยแพร่ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางในเว็บไซต์ของสถาบันฯ และให้แจ้งไปยังสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เพื่อทำการรวบรวมเผยแพร่พร้อมกับหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบหนังสือที่ส่งมายังที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- 6) ในการรับหรือส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ลงเวลาที่ปรากฏในระบบว่า ส่วนราชการได้รับหรือได้ส่งหนังสือไว้ในทะเบียนหนังสือรับหรือทะเบียนหนังสือส่ง ไว้เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการ และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานสารบรรณ
- 7) การเก็บหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากการเก็บไว้ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้มีการสำรองข้อมูล (backup) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ อีกแห่งหนึ่งเป็นอย่างน้อยด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด
- 8) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไม่มีอายุการเก็บหนังสือ โดยปกติให้เก็บไว้ตลอดไป เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่จัดเก็บในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของส่วนราชการ หรือมีเหตุผลความจำเป็นอื่นใด

2.3.10 พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

2.3.10.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2560 เป็นต้นไป โดยมีการกำหนดพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อป้องกันการปราบปรามการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่ผ่านมา ซึ่งต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับทั้ง 4 หลักการ คือ ความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้จะครอบคลุมไปถึงส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยในสังกัด

2.3.10.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- 1) หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น (มาตรา 11)
- 2) มีการจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ตั้งแต่การจัดทำร่าง TOR จนถึงสิ้นสุดโครงการรวมทั้งให้หน่วยงานของเจ้าของโครงการ ผู้เสนอราคา และผู้สังเกตการณ์ จัดทำบันทึกข้อตกลงคุณธรรม ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (คปท.) เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (มาตรา 16, 18)
- 3) มีการจัดตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติ ซึ่งมี 5 คณะ ประกอบด้วย (มาตรา 20, 27, 32, 37)
 - คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีอำนาจกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ
 - คณะกรรมการการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตาม พรบ. กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความใน พรบ. นี้
 - คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลาง
 - คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (คปท.) มีอำนาจในการกำหนดแนวทางการทำข้อตกลงคุณธรรม
 - คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน มีอำนาจในการพิจารณา ข้อร้องเรียน พิจารณาอุทธรณ์
- 4) กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ซึ่งจะให้เจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุมีสិทธิได้รับเงินเพิ่มหรือเงินอื่นทำนองเดียวกัน (มาตรา 49)
- 5) ผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่จะเข้าเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมบัญชีกลาง (มาตรา 51)

- 6) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้ (มาตรา 55, 56)
 - วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป
 - วิธีคัดเลือก
 - วิธีเฉพาะเจาะจง
- 7) ในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุแต่ละครั้งให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ซึ่งจะกระทำโดยคณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งก็ได้ และค่าตอบแทนผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด (มาตรา 61)
- 8) หลักการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตาม “วิธีประกาศเชิญชวน” หรือ “วิธีคัดเลือก” ต้องคำนึงถึงราคาบวกกับเกณฑ์ ดังนี้ (มาตรา 65)
 - ต้นทุนตลอดอายุการใช้งาน
 - มาตรฐานสินค้า / บริการ
 - บริการหลังการขาย
 - เป็นพัสดุที่รัฐต้องการสนับสนุน (ตามกฎหมายกระทรวง)
 - การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ (กรมบัญชีกลางจัดทำผลการประเมิน)
 - ข้อเสนอด้านเทคนิค/ข้อเสนออื่น
 - เกณฑ์อื่นตามกฎหมายกระทรวง
- 9) งานจ้างที่ปรึกษา มีทั้งหมด 3 วิธี ดังนี้ (มาตรา 69)
 - วิธีประกาศเชิญชวน (ที่ปรึกษาทั่วไป) ใช้กับงานที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน
 - วิธีคัดเลือก (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ 3 รายขึ้นไป)
 - วิธีเฉพาะเจาะจง (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะรายหนึ่งรายใด)
- 10) การจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ประกอบไปด้วย 4 วิธี ดังนี้
 - วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ใช้กับงานที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน (มาตรา 80)
 - วิธีคัดเลือก (มาตรา 81)
 - วิธีเฉพาะเจาะจง เลือกจ้างรายใดรายหนึ่งที่เคยทราบผลงานแล้ว (มาตรา 82)
 - วิธีประกวดแบบ เพื่อออกแบบก่อสร้างที่มีลักษณะพิเศษ ด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ (มาตรา 83)
- 11) การจัดทำสัญญา (มาตรา 93, 96, 97 และ 98) ต้องจัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เว้นแต่

- กรณีไม่ทำสัญญาตามแบบ ต้องส่งอัยการพิจารณาภายหลัง หากอัยการเห็นชอบถือว่าสมบูรณ์ แต่หากไม่เห็นชอบต้องให้แก้ไขข้อสัญญาตามความเห็นอัยการทั้งนี้สัญญาที่มีการแก้ไขหากคู่สัญญาไม่ยอมลงนามให้ถือว่าโมฆะ ซึ่งผลที่ตกเป็นโมฆะนั้นหากมีความเสียหายจะต้องมีผู้รับผิดชอบทางแพ่ง
 - สามารถทำเป็นข้อตกลงแทนการทำสัญญาได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา 96
 - เมื่อลงนามในสัญญาจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้แก้ไขได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา 97
 - ต้องประกาศเผยแพร่สาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงที่ลงนามแล้วในระบบของกรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด
- 12) การบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ (มาตรา 100) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุรับผิดชอบการบริหารสัญญา หรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ
- 13) การงด ลดค่าปรับ หรือการขยายระยะเวลา ประกอบไปด้วย 4 กรณี ดังนี้ (มาตรา 102)
- เหตุเกิดจากความผิดพลาดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ
 - เหตุสุดวิสัย
 - เหตุเกิดจากพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
 - เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 14) การบอกเลิกสัญญา ประกอบไปด้วย 4 กรณี ดังนี้ (มาตรา 103)
- เหตุผลตามที่กฎหมายกำหนด
 - เหตุอันเชื่อว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้
 - เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ใน พรบ. นี้หรือในสัญญา / ข้อตกลง
 - เหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
- 15) การทิ้งงาน ประกอบไปด้วย 6 กรณี ดังนี้ (มาตรา 109)
- ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญาภายในเวลาที่กำหนด
 - คู่สัญญา / ผู้รับจ้างช่วง ไม่ปฏิบัติตามสัญญา
 - ผู้ยื่นข้อเสนอ/คู่สัญญา กระทำการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมหรือไม่สุจริต
 - ผลการปฏิบัติงานหรือการให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างมีข้อบกพร่อง ผิดพลาดหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง
 - ผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการก่อสร้างในงานเดียวกัน

- การกระทำอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

16) การอุทธรณ์ (มาตรา 114)

- ผู้ซึ่งได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ในกรณี que เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญา

2.3.10.3 ความรับผิดและบทลงโทษ

- 1) ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 2) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยตามมาตรา 31 หรือคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 45 และคณะกรรมการวินิจฉัยหรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาให้ดำเนินคดีแก่ผู้นั้นต่อไป

2.3.11 พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

2.3.11.1 ที่มาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2565 เป็นต้นไป โดยมีการกำหนดพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อต้องการส่งเสริมให้รูปแบบการทำงานและการให้บริการของภาครัฐปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบดิจิทัล โดยสอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน เป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการติดต่อราชการ และเพิ่มประสิทธิภาพแก่การปฏิบัติราชการของภาครัฐในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และลดปัญหาการทุจริต

2.3.11.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

- 1) ให้คณะรัฐมนตรีมีการกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึงมาตรฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้

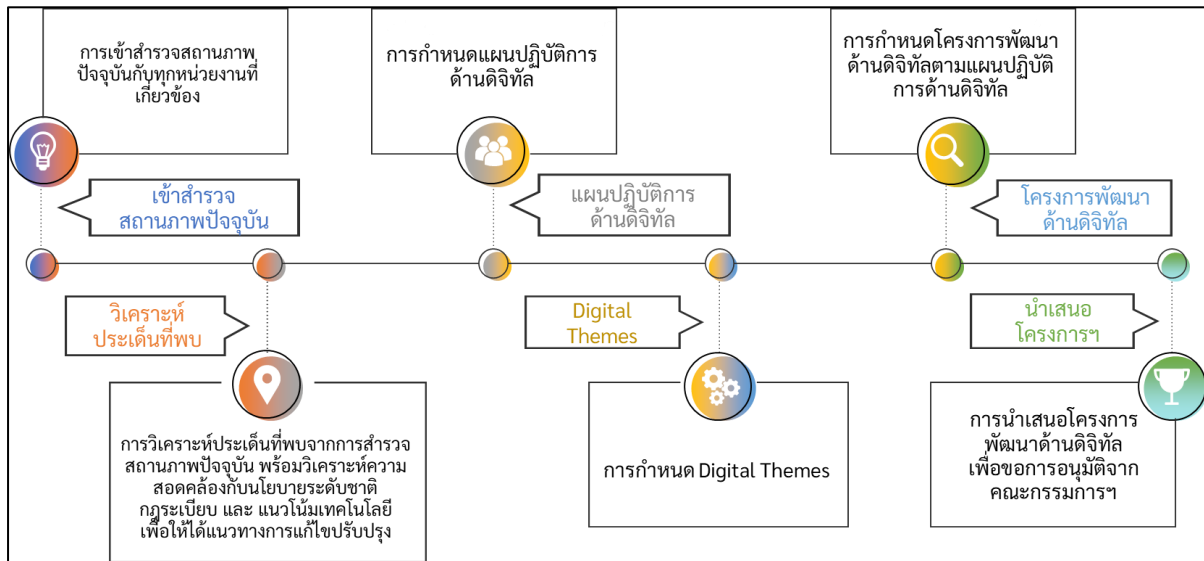
และปฏิบัติให้สอดคล้องกัน เชื่อมโยงถึงกันได้ มีความมั่นคงปลอดภัย และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้สะดวก

- 2) ผู้ขออนุญาตสามารถนำส่งเอกสารหลักฐานหรือสำเนาเอกสารหลักฐาน ประกอบคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และถือว่าการยื่นคำขออนุญาตนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถปฏิเสธการขออนุญาตนั้น และการส่งสำเนาเอกสาร หลักฐานโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ผู้ส่งไม่ต้องลงนามรับรอง
- 3) ประชาชนสามารถเข้าถึงวิธีการขออนุญาตหรือเพื่อยืนยันตัวตนได้ โดยสะดวกและทั่วไป เช่น การแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทาง และในกรณีที่ผู้อนุญาตจะตรวจสอบความถูกต้องของบัตรประชาชน ที่ผู้ขออนุญาตยื่น ผู้อนุญาตจะต้องติดต่อกับสำนักทะเบียนกลางตามกฎหมาย ว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเพื่อดำเนินการตรวจสอบ และให้เป็นหน้าที่ ของนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางที่จะตรวจสอบและแจ้งผล โดยให้กระทำผ่านทางวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- 4) คำขออนุญาตหรือการติดต่อของประชาชนที่ส่งให้หน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐ ประกาศกำหนด ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้รับตามวัน และเวลาที่ คำขออนุญาตหรือการติดต่อนั้นได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงานรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น
- 5) การติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันในระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน ระหว่าง เจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐ หรือระหว่างประชาชนกับหน่วยงาน ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของเจ้าหน้าที่ ของรัฐนั้น ได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วให้ถือว่าเป็นการชอบ ด้วยกฎหมายและใช้เป็นหลักฐานได้ตามกฎหมาย
- 6) ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของราชการ จะต้องทำการจัดเก็บตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติ ของคณะรัฐมนตรี
- 7) ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ ประชาชนติดต่อราชการ รวมทั้งกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

บทที่ 3 แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ปี พ.ศ. 2568 - 2570

3.1 แนวคิดในการพัฒนา

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี พ.ศ. 2568 – 2570 ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยที่ปรึกษาได้ดำเนินการพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี และของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ตามขั้นตอน ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 แนวคิดในการพัฒนา

3.1.1 การเข้าสำรวจสถานภาพปัจจุบัน

ที่ปรึกษาได้ดำเนินการเข้าสำรวจสถานภาพปัจจุบันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อศึกษา รวบรวม ประเด็น ปัญหา ข้อจำกัด และการวิเคราะห์สถานะปัจจุบันด้านดิจิทัลของสถาบันฯ โดยที่ปรึกษาได้ดำเนินการเข้าสำรวจ ณ วันที่ 13 พฤษภาคม 2567 ถึง วันที่ 28 พฤษภาคม 2567 รวมทั้งสิ้น 16 หน่วยงาน อันได้แก่

- 1) สำนักงานภาค
- 2) สำนักงานประสานขบวนองค์กรชุมชนและประชาสังคม
- 3) สำนักพัฒนาผู้นำและนวัตกรรมการพัฒนาชุมชน
- 4) สำนักงานพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองและชนบท
- 5) สำนักพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง
- 6) สำนักพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมราง
- 7) สำนักการเงินและบัญชี
- 8) สำนักสินเชื่อ

- 9) สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงิน
- 10) สำนักผู้อำนวยการ
- 11) สำนักยุทธศาสตร์นโยบายและแผน
- 12) สำนักทรัพยากรบุคคล
- 13) สำนักบริหารงานกลาง
- 14) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 15) สำนักพัฒนาองค์ความรู้และสื่อสารองค์กร
- 16) สำนักตรวจสอบภายใน

โดยจากการสำรวจสถานภาพปัจจุบัน และรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหาอุปสรรคร่วมกับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งที่ปรึกษาจะนำผลลัพธ์ที่ได้ไปวิเคราะห์ในขั้นตอนถัดไป

3.1.2 การวิเคราะห์ประเด็นที่พบ

ที่ศึกษาดำเนินการนำผลลัพธ์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมสถานภาพปัจจุบันร่วมกับหน่วยงานมาวิเคราะห์เพื่อสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรคในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านข้อมูล ด้านระบบสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน ด้านความปลอดภัย และด้านบุคลากร เป็นต้น ตลอดจนดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องร่วมกับนโยบายระดับชาติ กฎระเบียบ และ แนวโน้มเทคโนโลยี เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปรับปรุง และนำไปสู่การพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของ พอช. ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.2.1 ด้านกระบวนการ

การพัฒนากระบวนการทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ปัจจุบันหน่วยงานของ พอช. ยังมีกระบวนการทำงานที่ต้องทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แต่ยังมีขาดการบูรณาการที่ดี ส่งผลให้เกิดความล่าช้าและความผิดพลาดในการประสานงาน นอกจากนี้หน่วยงานมีการนำเทคโนโลยีในกระบวนการทำงานมาใช้แต่ยังไม่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เหมาะสมก็เป็นปัญหาที่ส่งผลให้กระบวนการทำงานขาดประสิทธิภาพและความต่อเนื่อง

ดังนั้น การพัฒนากระบวนการทำงานในหน่วยงานจำเป็นต้องมีการบูรณาการและการประสานงานที่ดี เพื่อแก้ไขปัญหาความล่าช้าและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การใช้เทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพจะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน และการจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมจะทำให้กระบวนการทำงานมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ พอช. สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

3.1.2.2 ด้านข้อมูล

การจัดการข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการจัดเก็บข้อมูลของ พอช. ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ และขาดมาตรฐานทำให้การค้นหาและการติดตามสถานะข้อมูลเป็นไปได้ยาก ข้อมูลที่ไม่มีการตรวจสอบและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมออาจมีความผิดพลาดหรือไม่ทันสมัย ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่ยังไม่มีระบบที่ชัดเจนทำให้การใช้งานข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และการตัดสินใจไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ การแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานยังมีข้อจำกัดทำให้การใช้งานข้อมูลไม่เต็มประสิทธิภาพ

ดังนั้น การจัดเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐานและการจัดระเบียบที่ดีจะช่วยให้การค้นหาและใช้งานข้อมูลเป็นไปอย่างราบรื่น นอกจากนี้การตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องและทันสมัย ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

3.1.2.3 ด้านระบบสารสนเทศ

การใช้ระบบสารสนเทศในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่ปัจจุบันทาง พอช. มีการทำงานภายนอกระบบ เช่น Microsoft Excel, Power Bi จึงเผชิญกับการที่ระบบสารสนเทศที่มีอยู่ไม่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเต็มที่ ทำให้การประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นไปอย่างล่าช้าและยุ่งยาก ระบบสารสนเทศที่ใช้อยู่มีความล้าสมัย ขาดการบำรุงรักษา และอัปเดต ทำให้เกิดปัญหาการใช้งานบ่อยครั้งและประสิทธิภาพในการทำงานลดลง นอกจากนี้ การขาดมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เพียงพอในระบบสารสนเทศทำให้เกิดความเสี่ยงในการถูกโจมตีหรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน จำเป็นต้องพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความครบถ้วนและการบูรณาการที่ดี เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรมีการบำรุงรักษา และอัปเดตระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและลดปัญหาการใช้งานบ่อยครั้ง รวมถึงการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยในระบบสารสนเทศเพื่อป้องกันการสูญหายและการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต การดำเนินการเหล่านี้จะช่วยให้หน่วยงานสามารถใช้ระบบสารสนเทศได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและปลอดภัยในระยะยาว

3.1.2.4 ด้านเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการทำงานของหน่วยงาน แต่ในปัจจุบันพบว่าปัญหาหลักที่ทาง พอช. กำลังเผชิญในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีคือการที่โครงสร้างพื้นฐานบางส่วนยังล้าสมัย ทำให้การสนับสนุนการทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพและต้องการการปรับปรุงให้ทันสมัย ความสัมพันธ์ของระบบสารสนเทศที่ขาดระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเดียวกันทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเกิดความล่าช้าและไม่ราบรื่น นอกจากนี้ทรัพยากรเทคโนโลยีที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อการรองรับการใช้งานที่เพิ่มขึ้นและการจัดการทรัพยากรที่ยังไม่เหมาะสม ทำให้เกิดข้อจำกัดในการทำงาน อีกทั้งขาดการบำรุงรักษาและการอัปเดตโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดปัญหาการใช้งานและความเสี่ยงในการเสียหายของระบบ

ดังนั้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการสนับสนุนการทำงานของหน่วยงาน ควรมีการปรับปรุงระบบการเชื่อมต่อฐานข้อมูลเดียวกันให้มีความเสถียรเพื่อให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น การจัดการทรัพยากรเทคโนโลยีควรพัฒนาให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการรองรับการใช้งานที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ควรมีการบำรุงรักษาและอัปเดตโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ระบบมีความปลอดภัยและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว การดำเนินการเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3.1.2.5 ด้านความปลอดภัย

ความปลอดภัยทางเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่หน่วยงานต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันภัยคุกคามทางเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจุบันทาง พอช. มีมาตรการความปลอดภัยที่ใช้กันอยู่ แต่บางส่วนยังขาดการอัปเดตและไม่ทันสมัยเพียงพอที่จะป้องกันภัยคุกคามทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การป้องกันข้อมูลยังมีช่องโหว่ เนื่องจากมีการใช้งานข้อมูลร่วมกันและมีการจัดการสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลที่ไม่รัดกุม อาจทำให้ข้อมูลสำคัญของหน่วยงานเสี่ยงต่อการถูกเข้าถึงหรือขโมย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายและลดความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน รวมถึงการรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยียังขาดการฝึกซ้อมและการเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

การพัฒนามาตรการความปลอดภัยทางเทคโนโลยีให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการป้องกันภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ควรมีการอัปเดตและปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดช่องโหว่ในการป้องกันข้อมูล นอกจากนี้ควรมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรสามารถรับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยทางเทคโนโลยีและการลงทุนในเทคโนโลยีและมาตรการความปลอดภัยที่ทันสมัย จะช่วยให้หน่วยงานสามารถป้องกันและรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

3.1.2.6 ด้านบุคลากร

การจัดการและพัฒนาบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จของหน่วยงาน แม้ว่าทาง พอช.จะมีบุคลากรจำนวนมากและมีทักษะในด้านต่างๆ แต่ยังขาดการจัดการและการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวิธีการทำงานใหม่ๆ นอกจากนี้ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในบางด้าน ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปอย่างราบรื่นและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างทัน่วงที

3.1.3 การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัล

หลังจากที่ปรึกษาดำเนินการสรุปประเด็นปัญหาที่พบในปัจจุบัน ที่ปรึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ และกำหนดแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมี 4 แผนปฏิบัติการ ดังนี้

3.1.3.1 แผนปฏิบัติการที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารองค์กรและสนับสนุนชุมชนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Digital Community)

มุ่งเน้นในเรื่องของการให้ พอช. มีการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในส่วนของการบริหารองค์กร และชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) เป้าหมาย

- พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการองค์กรของสถาบันฯ โดยมุ่งเน้นเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การเชื่อมโยงข้อมูลของระบบสารสนเทศภายในและภายนอก
- พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Data Analytic/AI) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ การเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร
- พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) เพื่อนำเสนอข้อมูลแนวทางการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของชุมชน รวมถึงนำเสนอภาพรวมผลการสนับสนุนชุมชน ภาพรวมโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานของชุมชนในรูปแบบพื้นที่ระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด
- ปรับปรุงระบบสารสนเทศด้านการติดตามบริหารจัดการโครงการ (CODI PMS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบงานในปัจจุบัน ให้ครอบคลุมความต้องการใช้งานระบบและรองรับการเชื่อมโยงระบบกับระบบสารสนเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ระบบบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง (CODI Area Interop)

2) แนวทางการพัฒนา

- ศึกษาสถานภาพปัจจุบัน รวบรวมความต้องการจากผู้ใช้งานระบบ และออกแบบระบบสารสนเทศให้ตรงตามความต้องการ
- พัฒนาระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการ และแผนงานโครงการ
- ศึกษาและจัดหาอุปกรณ์ที่สามารถรองรับการพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม
- แก้ไข ระเบียบ คำสั่ง แบบฟอร์ม แนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับระบบการทำงานผ่านดิจิทัล
- อบรมการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อความรู้ความเข้าใจการใช้งานระบบ ให้ได้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- การบำรุงรักษาและพัฒนาโปรแกรม โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ เช่น ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (E-signature), ระบบจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต (Cloud Computing), ปัญญาประดิษฐ์ (AI)
- บำรุงรักษาและพัฒนาปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ ให้มีความมั่นคงปลอดภัย และประยุกต์ใช้งานระบบคลาวด์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.3.2 แผนปฏิบัติการที่ 2 การพัฒนาศักยภาพด้านการกำกับดูแลที่เข้มแข็ง (Digital Robust Governance)

มุ่งเน้นในเรื่องของการให้ พอช. มีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพในด้านการกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและองค์กรชุมชน โดยมีเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) เป้าหมาย

- พัฒนารอบแนวทางการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) แนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) แนวทางธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance)
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อบูรณาการข้อมูลที่เป็น และสนับสนุนข้อมูลเชิงลึก (Data Analytic/AI)
- พัฒนาระบบสารสนเทศที่ช่วยวิเคราะห์ประเมินชุมชน โดยใช้เทคโนโลยี AI เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่สถาบันฯ

2) แนวทางการพัฒนา

- ศึกษากรอบแนวทางปฏิบัติ (Framework) ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา ศักยภาพด้านการกำกับดูแลตามแผนงานโครงการ
- ประเมินสถานภาพปัจจุบันของ พอช. เพื่อศึกษาความพร้อม ในการกำกับดูแล
- กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ พัฒนานโยบาย และวางแผนการพัฒนา ให้เป็นไปตามกรอบแนวทางปฏิบัติ (Framework) และ แผนงานโครงการ
- พัฒนา และดำเนินการกำกับดูแลตามแผนการพัฒนา
- ฝึกอบรมและสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากรของ พอช. และผู้เกี่ยวข้อง
- ติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และให้มีการปรับปรุงกระบวนการและนโยบายตามผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะ

3.1.3.3 แผนปฏิบัติการที่ 3 การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Digital Modernize Infrastructure)

มุ่งเน้นในเรื่องของการให้ พอช. มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสามารถรองรับการใช้งานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นในอนาคตได้ ตลอดจนช่วยให้ พอช. มีเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเสถียรภาพและเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยในการดำเนินงานด้านดิจิทัลของ พอช. ยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) เป้าหมาย

- ปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล ให้รองรับระบบสารสนเทศ ที่จะพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการดิจิทัล
- พัฒนาระบบลายเซ็นดิจิทัล เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ
- พัฒนาระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับและจัดเก็บเอกสารของสถาบันฯ

2) แนวทางการพัฒนา

- ศึกษาสถานภาพปัจจุบันของ พอช. และสำรวจ วิเคราะห์ความต้องการ ของระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- วางแผนและออกแบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้เหมาะสม โดยเลือกเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่สนับสนุนการนำไปประยุกต์ใช้ เช่น Cloud computing, e-Signature, e-document เป็นต้น
- พัฒนาและติดตั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามแผนงาน โครงการที่กำหนด

- ทดสอบและตรวจสอบผลการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถทำงานได้ตามที่คาดหวัง และแผนงานโครงการที่กำหนด
- บำรุงรักษา ดูแล และบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง
- ติดตามและการประเมินผลประสิทธิภาพ และความพร้อมใช้งานของระบบอย่างสม่ำเสมอ
- บริหารจัดการความเสี่ยงและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยไซเบอร์, ความเสี่ยงทางกายภาพ เป็นต้น

3.1.3.4 แผนปฏิบัติการที่ 4 การพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลของผู้ปฏิบัติงานและขบวนองค์กรชุมชน (Digital Literacy)

มุ่งเน้นในเรื่องการให้บุคลากรของ พอช. มีองค์ความรู้ความเข้าใจในด้านของเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพ และพัฒนาบุคลากรซึ่งจะช่วยให้สามารถใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และสามารถต่อยอดองค์ความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ในอนาคต

1) เป้าหมาย

- เพิ่มขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับบุคลากรของสถาบันฯ และขบวนองค์กรชุมชน เพื่อให้มีองค์ความรู้ และทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด
- พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ และให้บริการสืบค้นองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาทักษะให้กับบุคลากรของสถาบันฯ และขบวนองค์กรชุมชน ให้สามารถต่อยอด และมีแนวทางการประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลได้

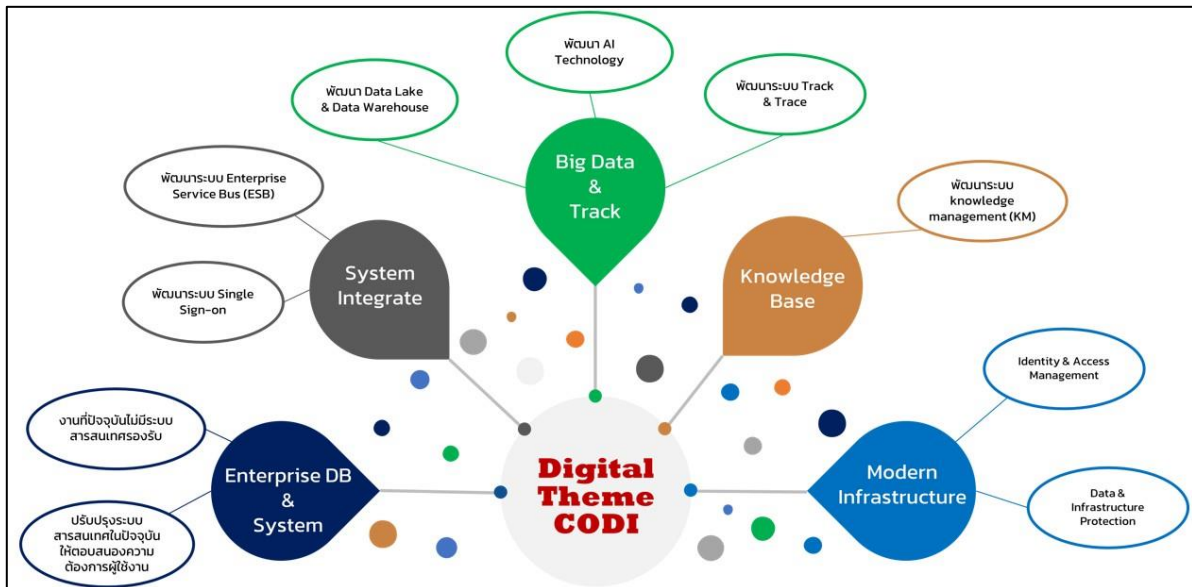
2) แนวทางการพัฒนา

- ศึกษาแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ กพร. เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรของ พอช. ให้สอดคล้องตามที่ กพร. และแผนงานโครงการกำหนด
- วางแผนการพัฒนาบุคลากรของ พอช. ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และให้สอดคล้องตามที่แผนงานโครงการกำหนด
- ดำเนินการฝึกอบรมตามแผนการพัฒนาบุคลากรที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมทักษะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งในรูปแบบการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ, การเรียนรู้ออนไลน์, การสัมมนา และการศึกษาเชิงลึกเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะของบุคลากร พอช.

- พัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรสามารถปรับตัวและมีองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล
- จัดการและประเมินผลการพัฒนา เพื่อติดตามผลการพัฒนาของบุคลากรของ พอช. และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของบุคลากร โดยนำผลที่ได้รับไปวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสมต่อไป
- จัดให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ โดยให้มีช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพเพื่อให้ข้อมูลและการสื่อสารทั้งภายใน พอช. และองค์กรชุมชนเป็นไปอย่างสะดวก และง่ายต่อการใช้งาน

3.1.4 การจัดทำ Digital Themes

การกำหนด Digital Themes เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ และนำไปสู่การพัฒนาด้านดิจิทัลของ พอช. ในอนาคต ดังรูปที่ 9

รูปที่ 9 การกำหนด Digital Themes

จากภาพเป็น Digital Theme ของ พอช. ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก โดยแต่ละองค์ประกอบมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรชุมชน ดังนี้

1) Big Data & Track

- การพัฒนา Data Lake & Data Warehouse ช่วยให้การเก็บและจัดการข้อมูลขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้องค์กรสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ
- การพัฒนา AI Technology เพิ่มความสามารถในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างชาญฉลาด ช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- การพัฒนาระบบ Track & Trace ช่วยในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กร ทำให้การจัดการข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2) Knowledge Base

- การพัฒนาระบบ Knowledge Management (KM) ช่วยในการเก็บรวบรวมและจัดการความรู้ในองค์กร ทำให้การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กร

3) System Integrate

- การพัฒนาระบบ Enterprise Service Bus (ESB) ช่วยในการเชื่อมโยงและบูรณาการระบบต่างๆ ในองค์กร ทำให้การสื่อสารและการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างไร้รอยต่อ
- การพัฒนาระบบ Single Sign-on ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงระบบต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ต้องลงชื่อเข้าใช้หลายครั้ง ลดความซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

4) Modern Infrastructure

- Identity & Access Management ช่วยในการจัดการและควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบต่างๆ ในองค์กร ทำให้ข้อมูลมีความปลอดภัยและการเข้าถึงข้อมูลเป็นไปอย่างมีระเบียบ
- Data & Infrastructure Protection ช่วยปกป้องข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลจากภัยคุกคาม ทำให้ข้อมูลขององค์กรมีความปลอดภัยสูงและเชื่อถือได้

5) Enterprise DB & System

- การปรับปรุงระบบสารสนเทศในปัจจุบันให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานในองค์กร

- การจัดการกับงานที่ไม่มีระบบสารสนเทศรองรับ ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แม้ในกรณีที่ยังไม่มีระบบสารสนเทศรองรับ

3.1.5 การกำหนดโครงการพัฒนาด้านดิจิทัล

หลังจากการวิเคราะห์ประเด็นที่พบ การกำหนดแผนปฏิบัติการ และการกำหนด Digital Theme ของ พอช. ได้นำผลลัพธ์ไปดำเนินการวิเคราะห์และกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการเพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของ พอช. ให้สอดคล้องร่วมกัน โดยได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ภายในโครงการ เช่น เป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินโครงการ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไปในอนาคต

3.2 โครงการที่เสนอตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี พ.ศ. 2568 – 2570

ประกอบไปด้วยโครงการตามแผนปฏิบัติการดังนี้

3.2.1 แผนปฏิบัติการดิจิทัลปีงบประมาณ 2568

1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	1) แผนปฏิบัติการที่ 1 2) แผนปฏิบัติการที่ 2
ประเภทโครงการ	1) สำหรับประชาชน/ผู้ใช้บริการเพื่อให้ได้รับความสะดวกและได้รับการตอบสนอง 2) การจัดให้มีระบบสารสนเทศ และ/หรือ ระบบดิจิทัลที่สนับสนุนการบริหารจัดการภายในสถาบัน
แผนงาน/ระบบงาน	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการโครงการและบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง (PMS & Area InterOp) - การพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน (Digital Trusted Services & Infrastructure) ระยะที่ 1 - การพัฒนาแพลตฟอร์มธรรมาภิบาล (Governance)
วัตถุประสงค์	1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการของ พอช. 2) เพื่อสร้างระบบดิจิทัลพื้นฐานที่ครอบคลุมทุกการทำงานของ พอช. 3) เพื่อเสริมสร้างการวางแผนและการติดตามความก้าวหน้าของโครงการ ให้มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 4) เพื่อเพิ่มความสะดวกและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 5) เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถจัดการและกำกับดูแลโครงการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ 6) เพื่อให้ พอช. มีกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน และมีข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์หรือประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการข้อมูลและการใช้งานของระบบ CODI AreaInterop และระบบ PMS 8) เพื่อให้ พอช. มีเครื่องมือ/ช่องทางให้ชุมชนสามารถแจ้งปัญหาหรืออุปสรรคของโครงการฯ ได้ 9) เพื่อให้ พอช. มีช่องทางที่สามารถรวบรวมข้อมูลความเห็น ความต้องการ และปัญหาอุปสรรคของชุมชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 10) เพื่อรวบรวมและบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันในการสร้างฐานข้อมูลกลาง ที่สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่ายสำหรับบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก 11) เพื่อวางรากฐานการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่การประยุกต์ใช้ดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบผ่านแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (Business Process Model and Notation: BPMN)
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) พอช. มีระบบการบริหารจัดการโครงการที่มีประสิทธิภาพ 2) พอช. มีระบบเว็บทำสำหรับองค์กรที่ครอบคลุมการทำงานของ พอช. 3) พอช. มีการวางแผนและการติดตามความก้าวหน้าของโครงการเป็นไปอย่างเป็นระบบและสามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้อง 4) พอช. มีระบบที่เป็นศูนย์กลางเพื่อการเข้าถึงข้อมูลและบริการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 5) ชุมชนท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดการและดำเนินโครงการด้วยตนเอง ทำให้เกิดการพัฒนาที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน 6) พอช. มีมาตรฐานด้านกรอบการธรรมาภิบาลข้อมูล 7) พอช. มีการทบทวนและจัดทำ Data catalog/Open Data และ Master Data อย่างเป็นมาตรฐาน 8) พอช. สามารถวิเคราะห์ความเห็น ความต้องการหรือปัญหาขององค์กรชุมชน เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาขององค์กรชุมชนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>9) พอช. มีระบบบูรณาการข้อมูลที่สมบูรณ์และเป็นระบบ ช่วยให้การวิเคราะห์และตัดสินใจด้านการพัฒนาองค์กรชุมชนมีความแม่นยำและรวดเร็วยิ่งขึ้น</p> <p>10) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ของระบบปัจจุบัน ที่ช่วยในการวิเคราะห์หาจุดที่สามารถปรับปรุงได้และช่วยในการสื่อสารกับนักพัฒนาระบบ</p> <p>11) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ระบบใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงหลังจากมีระบบเข้ามาใช้งาน ที่เข้ามาช่วยในกระบวนการทำงานระหว่างองค์กร และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ</p>
<p>ผลลัพธ์ที่คาดหวัง</p>	<p>พอช. มีระบบบริหารจัดการโครงการฯ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทั้งในส่วนของ พอช. และองค์กรชุมชนให้สามารถใช้งานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และช่วยลดขั้นตอนการใช้งานของระบบ โดยมีการพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานเพื่อรองรับการปฏิบัติงานที่ทันสมัย สามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศได้ง่าย และเป็นช่องทางเดียว ตลอดจนการนำกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลมาประยุกต์ใช้ให้ข้อมูลสามารถบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลและใช้งานร่วมกันได้อย่างมีมาตรฐาน</p>
<p>ตัวชี้วัด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) พอช. สามารถพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงการและบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง [PMS & Area InterOp] แล้วเสร็จภายในปี 2568 2) พอช. สามารถพัฒนาแพลตฟอร์มธรรมาภิบาล (Governance) แล้วเสร็จภายในปี 2568 3) พอช. สามารถพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน (Digital Trusted Services & Infrastructure) ระยะที่ 1 แล้วเสร็จภายในปี 2568 4) ร้อยละ 80 ของผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบภายในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
<p>ขั้นตอนการดำเนินงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) สำรวจความต้องการ 2) จัดทำข้อกำหนดขอบเขตงาน 3) ขออนุมัติโครงการพร้อมขอบเขตของงาน/รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ 4) กระบวนการทางพัสดุและจัดทำสัญญา 5) วางแผนการดำเนินงานโครงการ 6) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ

หัวข้อ	รายละเอียด
	7) วางแผนการดำเนินงานโครงการ 8) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ 9) ศึกษาและทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 10) ศึกษาและจัดหาระบบสารสนเทศที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ 11) พัฒนาระบบสารสนเทศและติดตั้งระบบสารสนเทศ 12) จัดเตรียมการนำเข้าข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูล 13) ทดสอบระบบสารสนเทศ 14) นำออกใช้งาน (Go Live) 15) จัดส่งระบบและเอกสารประกอบระบบ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
งบประมาณ	13,000,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิม หรือระบบใหม่	พัฒนาใหม่ และปรับปรุงระบบเดิม
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	1) โปรแกรมระบบบริหารจัดการโครงการ (CODI Project Management System) 2) โปรแกรมระบบบริหารงานบ้านมั่นคง (BMOS) 3) โปรแกรมระบบงบประมาณ (CODI Budget) 4) โปรแกรมบริหารกองทุน (Social Welfare Fund) (SWF) 5) โปรแกรมตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็ง 6) ระบบบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง (CODI Area Interop) 7) ระบบบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองผ่านอุปกรณ์พกพา (Mobile CODI Area Interop) 8) โปรแกรมระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (Saraban) 9) Web Portal (https://app.codi.or.th/)
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	สูง
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	1) Microservices 2) RESTful API 3) API Gateway 4) Front-End Development Framework

หัวข้อ	รายละเอียด
	5) RDBMS
	6) MQ
	7) Cache
	8) Trust Services
	9) Active Directory / LDAP
	10) PKI
	11) Document Management System
	12) PDF
	13) Full Text Search
	14) NLP
	15) Notification Services
	16) Web Development Framework
	17) Microservices
	18) Data Governance
	19) Social API Crawlers
	20) Social Analytics

2) โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. (Digital & AI Competency)

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	แผนปฏิบัติการที่ 4
ประเภทโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในสถาบันและผู้เกี่ยวข้องกับสถาบัน
แผนงาน/ระบบงาน	การฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. (Digital & AI Competency)
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. 2) เพื่อให้บุคลากรของ พอช. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี Data Governance ในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย 3) เพื่อให้บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการสร้างเนื้อหาและประชาสัมพันธ์งานของ พอช. 4) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้เครื่องมือ Co-Pilot ในการทำงานประจำวันของบุคลากร พอช.
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) บุคลากรของ พอช. มีความรู้และความเข้าใจด้านดิจิทัลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) บุคลากรของ พอช. สามารถใช้เทคโนโลยี Data Governance ในการบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย 3) บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยี AI ในการสร้างเนื้อหาและประชาสัมพันธ์งานของ พอช. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) บุคลากรสามารถใช้เครื่องมือ Co-Pilot ในการทำงานประจำวันได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	บุคลากรของ พอช. มีความรู้ความเข้าใจ และเป็นเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบัน และอนาคต ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1) บุคลากรของ พอช. มีความรู้ด้านดิจิทัลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ในปี 2568 2) บุคลากรของ พอช. สามารถใช้เทคโนโลยี AI สร้างเนื้อหาเพื่อการสื่อสารและการใช้เครื่องมือ AI สนับสนุนการปฏิบัติงานมากกว่าร้อยละ 10 ในปี 2568
ขั้นตอนการดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดทำแผนการฝึกอบรมบุคลากรตามหน้าที่การปฏิบัติงาน 2) จัดหาหลักสูตรฝึกอบรม 3) ฝึกอบรมทักษะบุคลากรตามแผน

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	1) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สำนักทรัพยากรบุคคล
งบประมาณ	1,000,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิม หรือ ระบบใหม่	-
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	-
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	ต่ำ
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	-

3.2.2 แผนปฏิบัติการดิจิทัลปีงบประมาณ 2569

1) โครงการพัฒนาระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร (CODI HRM/ERP)

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	แผนปฏิบัติการที่ 1
ประเภทโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพ และ/หรือ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
แผนงาน/ระบบงาน	การพัฒนาระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร (CODI HRM/ERP)
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อสร้างระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กรของ พอช. ให้มีประสิทธิภาพ สามารถลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ ให้สอดคล้องกับกระบวนการปฏิบัติงานของสถาบันฯ 2) เพื่อรวบรวมและจัดการทรัพยากรภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพผ่านระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร (ERP) 3) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการเงินและบัญชีของ พอช. 4) เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการพัสดุให้มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5) เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล (HRM) และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (HRD) ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	6) เพื่อวางรากฐานการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่การประยุกต์ใช้ดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบผ่านแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (Business Process Model and Notation: BPMN)
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) พอช. มีระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กรที่สามารถรวบรวมและจัดการทรัพยากรภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พอช. มีระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กรที่ใช้งานง่าย ลดขั้นตอนหรือความซับซ้อนในการปฏิบัติงานได้ 3) พอช. สามารถบริหารจัดการการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้ง่ายยิ่งขึ้น 4) พอช. สามารถจัดการพัสดุให้มีความเป็นระบบ ลดการสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน 5) พอช. สามารถบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (HRM/HRD) อย่างเป็นระบบและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ของระบบปัจจุบันที่ช่วยในการวิเคราะห์หาจุดที่สามารถปรับปรุงได้และช่วยในการสื่อสารกับนักพัฒนาระบบ 7) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ระบบใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงหลังจากมีระบบเข้ามาใช้งาน ที่เข้ามาช่วยในกระบวนการทำงานระหว่างองค์กร และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	พอช. มีระบบสำหรับการวางแผนทรัพยากรที่บูรณาการร่วมกันทั้งด้านบัญชีการเงิน พัสดุ และทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1) พอช. สามารถพัฒนาระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร (CODI HRM/ERP) แล้วเสร็จภายในปี 2569 2) ร้อยละ 80 ของผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบภายในโครงการระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กร (CODI HRM/ERP)
ขั้นตอนการดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1) สำรวจความต้องการ 2) จัดทำข้อกำหนดขอบเขตงาน 3) ขออนุมัติโครงการพร้อมขอบเขตของงาน/รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ 4) กระบวนการทางพัสดุและจัดทำสัญญา 5) วางแผนการดำเนินงานโครงการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 6) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ 7) วางแผนการดำเนินงานโครงการ 8) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ 9) ศึกษาและทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 10) ศึกษาและจัดหาระบบสารสนเทศที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ 11) พัฒนาระบบสารสนเทศและติดตั้งระบบสารสนเทศ 12) จัดเตรียมการนำเข้าข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูล 13) ทดสอบระบบสารสนเทศ 14) นำออกใช้งาน (Go Live) 15) จัดส่งระบบและเอกสารประกอบระบบ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สำนักการเงินและบัญชี 3) สำนักทรัพยากรบุคคล 4) สำนักบริหารงานกลาง
งบประมาณ	8,000,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิม หรือ ระบบใหม่	พัฒนาใหม่
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	<ol style="list-style-type: none"> 1) โปรแกรมระบบสารสนเทศบริหารทรัพยากรบุคคล (HRIS) 2) ระบบบริหารงานพัสดุ 3) ระบบ Pay Roll 4) โปรแกรมการเงินและบัญชี 5) ระบบ ACCPAC 6) โปรแกรมระบบบริหารการเงิน พอช. (CODI EFinance : EFS)
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	สูง
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	<ol style="list-style-type: none"> 1) Trust Services 2) PDPA 3) Data Encryption 4) e-PaymentOffice Automation Tools

2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) แผนปฏิบัติการที่ 1 2) แผนปฏิบัติการที่ 2
ประเภทโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) โครงการสำหรับประชาชน/ผู้ใช้บริการเพื่อให้ได้รับความสะดวกและได้รับการตอบสนอง 2) โครงการการจัดให้มีระบบสารสนเทศ และ/หรือ ระบบดิจิทัลที่สนับสนุนการบริหารจัดการภายในสถาบัน
แผนงาน/ระบบงาน	<p>การเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน (Digital Trusted Services & Infrastructure) ระยะที่ 2 - การปรับปรุงเว็บไซต์ พอช. และหน่วยงานภายใน (CODI WEBSITE) - การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) - การพัฒนาระบบผู้ช่วยนักวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรชุมชนท้องถิ่น (AI Assistant)
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อปรับปรุงเว็บไซต์ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความทันสมัยใช้งานง่าย และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน 2) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลและเผยแพร่ข่าวสารของสถาบันฯ และหน่วยงานภายใน 3) เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและแม่นยำ 4) เพื่อเพิ่มความสามารถในการวางแผนและการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์ 5) เพื่อพัฒนาระบบผู้ช่วยนักวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กรชุมชนท้องถิ่นโดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) 6) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่โดยใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ที่มีโดยใช้เทคโนโลยี AI 7) เพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีของ พอช. ให้มีประสิทธิภาพและรองรับการใช้งานในอนาคต 8) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศในการทำงาน และการจัดเก็บข้อมูลของ พอช.

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>9) เพื่อวางรากฐานการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่การประยุกต์ใช้ดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบผ่านแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (Business Process Model and Notation: BPMN)</p>
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) พอช. มีเว็บไซต์ที่เป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลและการเผยแพร่ข่าวสารที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย 2) พอช. มีระบบ GIS ที่สามารถรองรับการวิเคราะห์และการแสดงผลข้อมูลเชิงพื้นที่ที่หลากหลาย 3) พอช. มีระบบผู้ช่วยนักวิเคราะห์ที่ใช้เทคโนโลยี AI เข้ามาช่วยในการสนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4) พอช. มีระบบที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่มีความมั่นใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง 5) พอช. มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสามารถรองรับการใช้งานในอนาคต 6) ข้อมูลและสารสนเทศของ พอช. มีความปลอดภัยและได้รับการปกป้องจากภัยคุกคามต่าง ๆ 7) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ของระบบปัจจุบันที่ช่วยในการวิเคราะห์หาจุดที่สามารถปรับปรุงได้และช่วยในการสื่อสารกับนักพัฒนาระบบ 8) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ระบบใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงหลังจากมีระบบเข้ามาใช้งาน ที่เข้ามาช่วยในกระบวนการทำงานระหว่างองค์กร และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	<p>พอช. มีระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานและด้านข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่และองค์กรชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1) พอช. สามารถพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์ พอช. และหน่วยงานภายใน (CODI WEBSITE) แล้วเสร็จภายในปี 2569 2) พอช. สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) แล้วเสร็จภายในปี 2569 3) พอช. สามารถพัฒนาระบบผู้ช่วยนักวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กรชุมชนท้องถิ่น AI (AI Assistant) แล้วเสร็จภายในปี 2569

หัวข้อ	รายละเอียด
	4) พอช. สามารถพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน (Digital Trusted Services & Infrastructure) ระยะที่ 2 แล้วเสร็จภายในปี 2569 5) ร้อยละ 80 ของผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบภายในโครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ขั้นตอนการดำเนินงาน	1) สำรวจความต้องการ 2) จัดทำข้อกำหนดขอบเขตงาน 3) ขออนุมัติโครงการพร้อมขอบเขตของงาน/รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ 4) กระบวนการทางพัสดุและจัดทำสัญญา 5) วางแผนการดำเนินงานโครงการ 6) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ 7) วางแผนการดำเนินงานโครงการ 8) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ 9) ศึกษาและทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 10) ศึกษาและจัดการระบบสารสนเทศที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ 11) พัฒนาระบบสารสนเทศและติดตั้งระบบสารสนเทศ 12) จัดเตรียมการนำเข้าข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูล 13) ทดสอบระบบสารสนเทศ 14) นำออกใช้งาน (Go Live) 15) จัดส่งระบบและเอกสารประกอบระบบ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	1) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สำนักพัฒนาองค์ความรู้และสื่อสารองค์กร 3) สำนักผู้อำนวยการ
งบประมาณ	11,000,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิม หรือ ระบบใหม่	พัฒนาใหม่ และปรับปรุงระบบเดิม
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	1) Website 2) โปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (CODI GIS) 3) ระบบ GIS Slum
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	ปานกลาง

หัวข้อ	รายละเอียด
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	<ol style="list-style-type: none">1) HTML52) Javascript3) jQuery4) Web Development Framework5) Single Page Application Framework6) RDBMS7) PDPA8) GIS Services9) Map Services10) Large Language Model11) NLP12) RAG13) OCR14) Trust Service15) Container Management16) Office Automation Tools17) AD/LDAP

3) โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. (Digital & AI Competency)

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	แผนปฏิบัติการที่ 4
ประเภทโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในสถาบันและผู้เกี่ยวข้องกับสถาบัน
แผนงาน/ระบบงาน	การฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. (Digital Literacy)
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านดิจิทัลให้แก่บุคลากรภายใน พอช. 2) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร พอช. ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล การสื่อสาร และการดำเนินงานภายใน พอช. 4) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสนับสนุนการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์ของ พอช.
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) บุคลากรใน พอช. มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) บุคลากรของ พอช. สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูลและการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างคล่องตัว
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	บุคลากรของ พอช. มีองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1) บุคลากรของ พอช. มีความรู้ด้านดิจิทัลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2569 2) บุคลากรของ พอช. สามารถใช้เทคโนโลยี AI สร้างเนื้อหา และการใช้เครื่องมือ AI มากกว่าร้อยละ 30 ในปี 2569
ขั้นตอนการดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดทำแผนการฝึกอบรมบุคลากรตามหน้าที่การปฏิบัติงาน 2) จัดหาหลักสูตรฝึกอบรม 3) ฝึกอบรมทักษะบุคลากรตามแผน
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สำนักทรัพยากรบุคคล
งบประมาณ	1,000,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิมหรือ ระบบใหม่	-

หัวข้อ	รายละเอียด
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	-
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	ต่ำ
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	-

3.2.3 แผนปฏิบัติการดิจิทัลปีงบประมาณ 2570

1) โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	1) แผนปฏิบัติการที่ 1 2) แผนปฏิบัติการที่ 3 3) แผนปฏิบัติการที่ 4
ประเภทโครงการ	1) โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในสถาบันและผู้เกี่ยวข้อง กับสถาบัน 2) โครงการการจัดให้มีระบบสารสนเทศ และ/หรือ ระบบดิจิทัลที่สนับสนุน การบริหารจัดการภายในสถาบัน 3) โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และ/หรือ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
แผนงาน/ระบบงาน	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง - การพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน (Digital Trusted Services & Infrastructure) ระยะที่ 3 - โครงการการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการประเมินชุมชน (Social Scoring) - โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ร่วมกับ AI (KM with AI) - โครงการพัฒนาระบบประเมินและตรวจสอบภายใน (CODI e-Audit)
วัตถุประสงค์	1) เพื่อให้ พอช. มีช่องทางที่สามารถรวบรวมและจัดการองค์ความรู้ที่มีอยู่ ในองค์กรโดยใช้เทคโนโลยี AI เข้ามาช่วยสนับสนุนและนำเสนอข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ 2) เพื่อให้ พอช. สามารถเข้าถึงแหล่งองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ พอช. และ องค์กรชุมชนท้องถิ่นได้ง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 3) เพื่อสร้างระบบที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่และองค์กรชุมชนสามารถแชร์และแลกเปลี่ยนความรู้กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับท้องถิ่น 4) เพื่อพัฒนาระบบการประเมินความเมแข็งของชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สามารถวิเคราะห์และประเมินชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและแม่นยำ 5) เพื่อพัฒนาระบบการประเมินและตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกด้านของการดำเนินงานในองค์กร 6) เพื่อการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้รองรับและสอดคล้องกับการใช้งานของระบบสารสนเทศที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพสูงในอนาคต 7) เพื่อเสริมสร้างการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศในระดับสูงโดยการนำเทคโนโลยี Cyber Security มาประยุกต์ใช้ 8) เพื่อวางรากฐานการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่การประยุกต์ใช้ดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบผ่านแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (Business Process Model and Notation: BPMN)
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) เจ้าหน้าที่ของ พอช. และองค์กรชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่มีอยู่ และการแนะนำข้อมูลที่มีประโยชน์ผ่านเทคโนโลยี AI ซึ่งจะช่วยให้สามารถนำไปต่อยอด/ประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานหรือชุมชนจากแหล่งองค์ความรู้ได้ 2) เจ้าหน้าที่และองค์กรชุมชนมีพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน 3) พอช. มีระบบที่ช่วยในการวิเคราะห์และช่วยสนับสนุนการประเมินองค์กรชุมชน เช่น ผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายต่างๆ 4) พอช. สามารถใช้ระบบ AI ในการประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนเพื่อวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>5) พอช. มีระบบที่สามารถตรวจสอบและประเมินกระบวนการควบคุมภายในในทุกหน่วยงานขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดและนโยบายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ</p> <p>6) พอช. มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและรองรับการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>7) พอช. มีความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบสารสนเทศ ได้รับการยกระดับและปกป้องจากภัยคุกคามต่าง ๆ</p> <p>8) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ของระบบปัจจุบันที่ช่วยในการวิเคราะห์หาจุดที่สามารถปรับปรุงได้และช่วยในการสื่อสารกับนักพัฒนาระบบ</p> <p>9) พอช. มีแบบจำลองกระบวนการทางธุรกิจ (BPMN) ระบบใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงหลังจากมีระบบเข้ามาใช้งาน ที่เข้ามาช่วยในกระบวนการทำงานระหว่างองค์กร และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ</p>
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	พอช. มีระบบสารสนเทศที่นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง
ตัวชี้วัด	<p>1) พอช. สามารถพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ร่วมกับ AI (KM with AI) แล้วเสร็จภายในปี 2570</p> <p>2) พอช. สามารถพัฒนาระบบการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการประเมินชุมชน (Social Scoring) แล้วเสร็จภายในปี 2570</p> <p>3) พอช. สามารถพัฒนาระบบประเมินและตรวจสอบภายใน (CODI e-Audit) แล้วเสร็จภายในปี 2570</p> <p>4) พอช. สามารถพัฒนาระบบดิจิทัลพื้นฐานของหน่วยงาน (Digital Trusted Services & Infrastructure) ระยะที่ 3 แล้วเสร็จภายในปี 2570</p> <p>5) ร้อยละ 80 ของผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบภายในโครงการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง</p>
ขั้นตอนการดำเนินงาน	<p>1) สำรวจความต้องการ</p> <p>2) จัดทำข้อกำหนดขอบเขตงาน</p> <p>3) ขออนุมัติโครงการพร้อมขอบเขตของงาน/รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ</p> <p>4) กระบวนการทางพัสดุและจัดทำสัญญา</p> <p>5) วางแผนการดำเนินงานโครงการ</p> <p>6) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	7) วางแผนการดำเนินงานโครงการ 8) จัดส่งแผนงานการพัฒนาระบบ 9) ศึกษาและทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 10) ศึกษาและจัดหาระบบสารสนเทศที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ 11) พัฒนาระบบสารสนเทศและติดตั้งระบบสารสนเทศ 12) จัดเตรียมการนำเข้าข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูล 13) ทดสอบระบบสารสนเทศ 14) นำออกใช้งาน (Go Live) 15) จัดส่งระบบและเอกสารประกอบระบบ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	1) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สำนักพัฒนาองค์ความรู้และสื่อสารองค์กร 3) สำนักตรวจสอบภายใน 4) สำนักยุทธศาสตร์นโยบายและแผน
งบประมาณ	15,500,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิม หรือ ระบบใหม่	พัฒนาใหม่ และปรับปรุงระบบเดิม
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	1) ระบบ KM Stock (Power BI) 2) ระบบสารสนเทศการควบคุมภายใน 3) ระบบ PRTG (ติดตามเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย) 4) ระบบ Zabbix 5) ระบบ GRAFANA
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	สูง
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	1) NLP 2) LLM 3) Semantic Search 4) Microservices 5) RESTFul API 6) API Gateway 7) Front-End Development Framework 8) RDBMS

หัวข้อ	รายละเอียด
	9) MQ 10) Cache 11) Trust Services 12) AI Governance Tools 13) SIEM, Advance Threat Protection 14) End-Point Protection 15) Vulnerability Management 16) Incident Response Management 17) AIOps

2) โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. (Digital & AI Competency)

หัวข้อ	รายละเอียด
แผนปฏิบัติการ	แผนปฏิบัติการที่ 4
ประเภทโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในสถาบันและผู้เกี่ยวข้องกับสถาบัน
แผนงาน/ระบบงาน	การฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่บุคลากรภายใน พอช. (AI Literacy)
วัตถุประสงค์	1) เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านดิจิทัลให้แก่บุคลากรภายใน พอช. 2) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร พอช. ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล การสื่อสาร และการดำเนินงานภายใน พอช. 4) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสนับสนุนการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์ของ พอช.
เป้าหมาย	1) บุคลากรใน พอช. มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) บุคลากรของ พอช. สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูลและการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างคล่องตัว
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	บุคลากรของ พอช. มีการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
ตัวชี้วัด	1) บุคลากรของ พอช. มีความรู้ด้านดิจิทัลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในปี 2570

หัวข้อ	รายละเอียด
	2) บุคลากรของ พอช. สามารถใช้เทคโนโลยี AI สร้างเนื้อหาเพื่อการสื่อสารและการใช้เครื่องมือ AI สนับสนุนการปฏิบัติงานมากกว่าร้อยละ 50 ในปี 2570
ขั้นตอนการดำเนินงาน	1) จัดทำแผนการฝึกอบรมบุคลากรตามหน้าที่การปฏิบัติงาน 2) จัดหาหลักสูตรฝึกอบรม 3) ฝึกอบรมทักษะบุคลากรตามแผน
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	1) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สำนักทรัพยากรบุคคล
งบประมาณ	1,000,000 บาท
ระยะเวลา	12 เดือน
ปรับปรุงระบบเดิม หรือ ระบบใหม่	-
ระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือระบบที่ต้องมีการเชื่อมโยง	-
ลำดับความสำคัญในการพัฒนา	ต่ำ
เทคโนโลยี / เครื่องมือ / กรอบปฏิบัติที่คาดว่าจะใช้งาน	-